RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 18 – 19 października 2014 r. na kierunku „informatyka" prowadzonym na Wydziale Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach w ramach obszarów nauk technicznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim,

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący:
dr hab. Zygmunt Mazur – członek PKA

członkowie:
dr hab. inż. Robert Wrembel – ekspert
dr hab. inż. Kazimierz Worwa – ekspert
inż. Tomasz Stach – ekspert studencki
mgr Agnieszka Zagórska – ekspert formalno – prawny,

Krótka informacja o wizytacji

Ocena programowa na kierunku ,,informatyka" prowadzonym na Wydziale Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego na poziomie studiów pierwszego stopnia została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.
Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe pod względem między innymi podobieństwa do źródeł internetowych

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji
Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1). Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfantego w Katowicach (GWSH) jest uczelnią niepubliczną, wpisaną do rejestru uczelni niepublicznych MNiSzW pod numerem 36. Misja i strategia rozwoju Uczelni została przyjęta uchwałą Senatu GWSH Nr 6 z

dnia 27.11.2012 r. w sprawie przyjęcia misji i strategii rozwoju Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach na lata 2012-2020 (dokument jest dostępny na stronie internetowej GWSH).

Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfantego w Katowicach jest uczelnią akademicką działającą na terenie Śląska. Misję Uczelni skonstruowano w oparciu o motto „*Wiedzieć, żeby przewidywać, aby móc*". Zgodnie z misją Uczelni stosuje ona edukacyjne standardy Unii Europejskiej. Prowadząc działalność akademicką w wymiarze europejskim, Uczelnia łączy prawie 25-letnią tradycję z podejmowaniem zadań teraźniejszości oraz wyzwań przyszłości. W nauczaniu i wychowywaniu młodzieży Uczelnia dąży do przekazywania najnowszej wiedzy, etosu rzetelnej pracy oraz odpowiedzialności wobec społeczeństwa, a w badaniach naukowych kieruje się poszanowaniem prawdy oraz pożytkiem społecznym. Mając na względzie powyższe motywy i idee Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfantego w Katowicach postrzega swoją misję w zakresie dydaktyki jako ogół działań zmierzających do wypełniania luki kompetencyjnej na rynku pracy, poprzez umożliwienie, głównie młodzieży regionu Śląska, zdobywania (na różnych kierunkach oraz poziomach) umiejętności zawodowych i wiedzy akademickiej, budzenie w niej ducha aktywności i przedsiębiorczości, a także stałe podnoszenie, zgodnie z ideą „uczenia się przez całe życie", kwalifikacji osób pracujących już zawodowo (oferując szkolenia, kursy, studia podyplomowe, seminaria doktoranckie), zgodnie z przewidywanymi potrzebami gospodarczymi i społecznymi regionu oraz kraju. W sferze nauki Uczelnia widzi swoją misję w rozwijaniu (na miarę posiadanego potencjału kadrowego, infrastruktury oraz środków finansowych) działalności naukowo-badawczej, zarówno w sferze badań podstawowych, jak też w sferze badań powiązanych z praktyką, tj. prowadzonych na potrzeby jej otoczenia gospodarczego – w tym szczególnie regionu Śląska.

Strategia rozwoju GWSH na lata 2012-2020 określa długoterminową politykę Uczelni, ukierunkowującą działania jej Władz na osiągnięcie następujących sześciu celów strategicznych:

1) umocnienie samodzielności Uczelni w głównych obszarach jej działalności;
2) podniesienie poziomu zinformatyzowania Uczelni;
3) zapewnienie wysokiej jakości i różnorodności oferowanych przez Uczelnię usług edukacyjnych;
4) zwiększenie aktywności naukowo-badawczej pracowników akademickich Uczelni;
5) zintensyfikowanie współpracy Uczelni z jej bliższym i dalszym otoczeniem naukowym i gospodarczym;
6) ukształtowanie w Uczelni przyjaznego środowiska akademickiego.

Dla każdego z ww. celów strategicznych sformułowane zostały tzw. cele cząstkowe oraz efekty końcowe, osiągnięcie których oznaczać będzie w planowanym okresie pomyślną realizację zakładanych celów strategicznych.

Strategia rozwoju Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach na lata 2012-2020 stanowiła podstawę do opracowania i uchwalenia przez Radę Wydziału Zarządzania GWSH, prowadzącego oceniany kierunek studiów „informatyka", *Strategii rozwoju Wydziału Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach. Założenia na lata 2014-2020*. Ww. strategia przyjęta został Uchwałą Rady Wydziału Zarządzania nr 7 z dnia 18 lutego 2014.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), wprowadzoną ustawą z dnia 18

marca 2011 r. *o zmianie ustawy — Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw*, obowiązek posiadania przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni strategii rozwoju wszedł w życie z dniem 1 października 2011 r. Ww. strategia rozwoju Wydziału Zarządzania została przyjęta zatem z ponad dwuletnim opóźnieniem.

Strategiczne kierunki rozwoju Wydziału obejmują działania ściśle spójne z celami strategicznymi Uczelni, bowiem całkowicie pokrywają się z celami strategicznymi Uczelni, z tym że w określeniu tych celów słowo „uczelnia" zastąpiono słowem „wydział". Osiągnięcie do 2020 roku przez Wydział Zarządzania GWSH wszystkich sześciu celów strategicznych, a tym samym składających się na nie szeregu celów cząstkowych, powinno zapewnić Wydziałowi, a co za tym idzie również całej Uczelni, stabilną pozycję na śląskim rynku edukacyjnym w kolejnych latach jej działalności. Z analizy strategii rozwoju Wydziału Zarządzania wynikają następujące cele cząstkowe, osiągnięcie których zapewni realizację przyjętych celów strategicznych:

1) zapewnienie rozwoju naukowego własnej kadry, w tym szczególnie nauczycieli akademickich, dla których GWSH stanowi podstawowe miejsce zatrudnienia, a także podejmowanie starań mających na celu pozyskanie nauczycieli akademickich, którzy byliby skłonni związać się na trwałe wyłącznie z Wydziałem, przyczyniając się do podniesienia poziomu jakości pracy naukowej i dydaktycznej;
2) rozbudowa i modernizacja, przy uwzględnieniu aktualnych oraz przyszłych możliwości finansowych Wydziału, posiadanej infrastruktury informatycznej, co umożliwiłoby zastosowanie nowatorskich technik nauczania (e-learningu, video-learningu) i wdrożenie zaawansowanych metod kierowania Wydziałem, bazujących na zintegrowanym systemie zarządzania całą Uczelnią;
3) poszerzenie możliwości dostępu studentów i pracowników Wydziału do nowoczesnych systemów informatycznych oraz baz danych, wspierających proces kształcenia i prowadzenia badań naukowych;
4) systematyczne podnoszenie jakości kształcenia na Wydziale oraz stałe monitorowanie jego poziomu w oparciu o rozbudowę Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia;
5) stopniowe poszerzanie oraz dostosowywanie oferty dydaktycznej do potrzeb regionalnego, krajowego, a także europejskiego rynku pracy, tak aby absolwenci Wydziału, wyposażeni w najnowszą wiedzę teoretyczną i praktyczną, byli w stanie efektywnie konkurować na tych rynkach;
6) opierając się zarówno na własnym, jak też zewnętrznym potencjale kadrowym, doprowadzenie do stopniowego uzyskania przez Wydział uprawnień do prowadzenia studiów drugiego stopnia na poszczególnych, prowadzonych obecnie na Wydziale jedynie na poziomie studiów pierwszego stopnia, kierunkach studiów;
7) rozwijanie współpracy naukowej z ośrodkami akademickimi i badawczymi w regionie, w kraju, jak również w wymiarze międzynarodowym;
8) zwiększanie, poprzez współpracę z bliższym i dalszym (w tym międzynarodowym) otoczeniem naukowym i dydaktycznym, mobilności kadry i studentów;
9) poszerzenie dotychczasowej współpracy z działającymi w regionie Śląska i poza nim przedsiębiorstwami i ich zrzeszeniami, organami administracji państwowej, organami samorządowymi i społecznymi, a także ze stowarzyszeniami zawodowymi;
10) ścisłe współdziałanie z pracodawcami w celu udoskonalenia oferty edukacyjnej Wydziału z punktu widzenia potrzeb praktyki gospodarczej;

11) zapewnienie pracownikom akademickim Wydziału, w tym szczególnie pracownikom, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce zatrudnienia, możliwości dalszego rozwoju naukowego;
12) kreowanie wśród pracowników Wydziału postaw prostudenckich, wyrażających się m.in. w indywidualnym podejściu do potrzeb, umiejętności i oczekiwań danego studenta lub innej osoby (np. słuchacza lub kursanta), korzystającej z oferty edukacyjnej Wydziału;
13) stworzenie studentom sprzyjających warunków do ich intelektualnego rozwoju oraz kształtowania ich wiedzy i kwalifikacji zgodnie z potrzebami rynku pracy;
14) przygotowanie przyszłych absolwentów do znalezienia na rynku pracy atrakcyjnego zatrudnienia;
15) rozwijanie działalności edukacyjnej zgodnie z ideą ,,uczenia się przez całe życie".

Koncepcja kształcenia na kierunku „informatyka" jest właściwie dostosowana do misji Uczelni oraz strategii rozwoju Uczelni i Wydziału. Deklarowany przez kierownictwo Wydziału zamiar uzyskania uprawnień na ocenianym kierunku „informatyka" do prowadzenia kształcenia na studiach II stopnia jest w pełni zgodny z jednym z wcześniej wymienionych celów formułowanych w obszarze kształcenia. Realizacji celów umożliwiających stworzenie studentom sprzyjających warunków do ich intelektualnego rozwoju oraz kształtowania ich wiedzy i kwalifikacji zgodnie z potrzebami rynku pracy, a także przygotowanie przyszłych absolwentów do znalezienia na rynku pracy atrakcyjnego zatrudnienia służą dokonywane modyfikacje programów kształcenia, w tym oferowane specjalności kształcenia. Obecnie Wydział oferuje studentom kierunku „informatyka*"* na studiach pierwszego stopnia trzy specjalności: *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych, Inżynieria oprogramowania i baz danych* oraz *Informatyka śledcza.* Należy podkreślić, że o ile pierwsze dwie z ww. specjalności można uznać za typowe dla kierunku „informatyka", to specjalność *Informatyka śledcza* ma cechy specjalności unikalnej, co pozwala stwierdzić, że oceniana koncepcja kształcenia zawiera elementy innowacyjne. W ocenie Uczelni obecnie oferowany program kształcenia na kierunku „informatyka*"*, w ramach którego prowadzone są ww. specjalności, wypełnia lukę kompetencyjną w pełni odpowiadając na nieustannie zmieniające się potrzeby rynku pracy. Nowa oferta specjalności zapewnia odpowiednie zróżnicowanie programu kształcenia, zwłaszcza biorąc pod uwagę stosunkowo małą liczbę studentów na poszczególnych rocznikach. Proponowany program kształcenia jest aktualny i uwzględnia bieżące trendy występujące w dyscyplinie „informatyka". Przyjęta na ocenianym kierunku studiów modułowa konstrukcja programu kształcenia stwarza właściwe podstawy do jego elastycznego kształtowania. W szczególności, wyodrębnienie modułu specjalnościowego, obejmującego grupę przedmiotów specyficznych dla danej specjalności, pozwala na ewentualną modyfikację części programu kształcenia związanego z dokonanym przez studenta wyborem specjalności, przy zachowaniu niezmiennego trzonu kształcenia podstawowego i kierunkowego.

Realizowana obecnie koncepcja kształcenia na kierunku „informatyka" jest wystarczająco ściśle powiązana z misją oraz strategią Uczelni i Wydziału. Konstrukcja programu kształcenia, zakładająca udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, właściwy dobór przedmiotów w planach studiów, a także współpraca z innymi ośrodkami akademickimi oraz podmiotami gospodarczymi pozwala z powodzeniem realizować i osiągać cele sformułowane w misji Uczelni, zapewniając w szczególności warunki do właściwej realizacji celów związanych z opanowaniem wiedzy technicznej i dostosowania się do zmieniających się wymogów rynku pracy.

Należy podkreślić, że w ocenie nauczycieli akademickich oraz studentów, biorących udział w spotkaniach z Zespołem Oceniającym PKA, sposób prowadzenia kierunku „informatyka" jest spójny z misją oraz strategią rozwoju Uczelni i Wydziału. W opinii uczestników tych spotkań, koncepcja kształcenia na kierunku „informatyka" zapewnia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, pozostających w ścisłym związku z potrzebami i wymaganiami rynku pracy.

2). Zarówno z Raportu samooceny, jak i z materiałów udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji wynika, że kierownictwo Wydziału Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach w pełni docenia znaczenie współpracy z różnymi grupami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w zakresie określania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka", w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Udział studentów w formowaniu koncepcji kształcenia jest zapewniony poprzez ich przedstawicieli w organach kolegialnych – Senacie, komisjach senackich, Radzie Wydziału oraz organach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia: Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Przedstawiciele studentów są członkami Rady Wydziału (stanowiąc więcej niż 20 % wszystkich członków, co jest zgodne z wymaganiami nałożonymi przez art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 roku z późn. zm.). Udział studentów w procesie określania koncepcji i programu kształcenia polega na opiniowaniu przez Samorząd Studencki programów kształcenia oraz propozycji ich modyfikacji. Dodatkowym kanałem oddziaływania studentów na program kształcenia są ankiety studenckie, dające możliwość wyrażania opinii i zgłaszania wniosków oraz bezpośrednie kontakty studentów z nauczycielami akademickimi, którym sprzyja niewielka liczebność grup studenckich, a także działalność studenckich kół naukowych. Należy zwrócić uwagę, że studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA nie wykazywali większego zainteresowania możliwościami wpływania przez nich na kształt koncepcji kształcenia na studiowanym kierunku. Brak szerszego zainteresowania studentów w zakresie kształtowania koncepcji kształcenia dostrzegają również władze Wydziału.

Kadra nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku „informatyka" jest stosunkowo nieliczna co powoduje, iż praktykowane na Wydziale Zarządzania mało sformalizowane sposoby kształtowania koncepcji i programów kształcenia są w pełni wystarczające. Nauczyciele posiadają swoich przedstawicieli w organach kolegialnych – Senacie, komisjach senackich, Radzie Wydziału oraz organach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia: Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

W procesie formowania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka" uwzględniono potrzeby i oczekiwania lokalnego rynku pracy. Przyjęta koncepcja kształcenia - zgodnie z misją Uczelni i strategią Wydziału - zakłada kształcenie wysoko specjalizowanych inżynierów informatyków, wyposażonych w wiedzę, umiejętności i kompetencje pożądane na rynku pracy, zdolnych do podejmowania wyzwań zawodowych w przedsiębiorstwach prywatnych i państwowych, tak produkcyjnych jak też usługowych, w organizacjach gospodarczych oraz strukturach administracyjnych regionu, jak również menedżerów zdolnych do prowadzenia własnych firm, wyposażonych w kompetencje odpowiadające oczekiwaniom rynku pracy. Dlatego też w kształtowaniu koncepcji kształcenia znaczący

udział mieli i mają nadal przedstawiciele różnego rodzaju instytucji i przedsiębiorstw, a także absolwenci GWSH, którzy jako interesariusze zewnętrzni mają swój wpływ na ostateczny kształt koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka".

Opinie interesariuszy zewnętrznych (pracodawców i absolwentów) stanowiły i stanowią nadal istotny głos doradczy w opracowywaniu koncepcji kształcenia. Pozyskiwane są one na kilka sposobów: za pośrednictwem powołanej w GWSH Rady Patronackiej, składającej się z przedstawicieli wiodących przedsiębiorstw i instytucji Województwa Śląskiego, pisemnych opinii i wskazówek pracodawców i absolwentów dotyczących programów kształcenia i treści poszczególnych przedmiotów oraz informacji wynikających z procesu monitorowania losów zawodowych absolwentów kierunku, zbieranych w ramach badań ankietowych. Źródłem informacji w tym zakresie są także opinie pracodawców przyjmujących studentów GWSH, w tym studentów ocenianego kierunku „informatyka", na praktyki zawodowe. Podejmowana przez kierownictwo Wydziału Zarządzania współpraca z pracodawcami ma przeważnie charakter nieformalny. Dla zapewnienia ciągłości i systematyczności kontaktów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni Zespół Oceniający PKA rekomenduje podjęcie działań służących formalizacji tych kontaktów.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że przy opracowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów uwzględnione zostały cele określone w strategii rozwoju Uczelni i Wydziału, dotyczące w szczególności:

- innowacyjnego kształcenia i unowocześniania oferty dydaktycznej,
- aktywnego współdziałania Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Perspektywy dalszego rozwoju kierunku „informatyka" kierownictwo prowadzącego kierunek Wydziału Zarządzania upatruje w intensyfikacji współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, m.in. w celu lepszego dostosowania oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy. Efektem konsultacji założeń programu kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka" z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi jest modyfikacja programu kształcenia, treści kształcenia poszczególnych przedmiotów oraz planowane w przyszłym roku akademickim uruchomienie kolejnych specjalności, będących odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy.

Ocena końcowa 1 *kryterium ogólnego*: <u>w pełni</u>

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1). Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii Uczelni oraz Wydziału.

2). Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka", w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju. Koncepcja i program kształcenia zostały opracowane przez odpowiednie organy kolegialne Wydziału i Uczelni z uwzględnieniem udziału przedstawicieli nauczycieli akademickich i studentów. Współpraca z pracodawcami ma przeważnie charakter nieformalny.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiąganie

1). Kierunek studiów „informatyka" prowadzony jest na poziomie studiów pierwszego stopnia (inżynierskich) o profilu ogólnoakademickim, w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, przy czym wszyscy obecni studenci ocenianego kierunku „informatyka to wyłącznie studenci studiów niestacjonarnych (z powodu braku wystarczającej liczby kandydatów na studia stacjonarne). Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów pierwszego stopnia (inżynierskich) zostały określone przez Senat Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach uchwałą nr 1 z 27 września 2012r. Program kształcenia na studiach pierwszego stopnia (inżynierskich) dla kierunku „informatyka", obowiązujący od roku akademickiego 2012/2013, w tym plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, został przyjęty uchwałą nr 7 Rady Wydziału Zarządzania GWSH w Katowicach z dnia 27 listopada 2012r. Zgodnie z tą uchwałą oceniany kierunek „informatyka" umiejscowiony jest w dwóch następujących obszarach:

1) w obszarze nauk technicznych, w dziedzinie nauk technicznych, w dyscyplinie naukowej *informatyka*;
2) w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinie naukowej *ekonomia*.

Program kształcenia dla studiów pierwszego stopnia na kierunku „informatyka" przyjęty ww. uchwałą Rady Wydziału obowiązuje studentów pierwszych trzech lat studiów, tj. studentów dla naborów 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015. W wyniku przeprowadzonej przez Zespół Oceniający PKA oceny zgodności zakładanych celów i efektów kształcenia na kierunku „informatyka" z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego można stwierdzić, że:

- zbiór zakładanych kierunkowych efektów kształcenia obejmuje łącznie 78 efektów kształcenia, wybranych z obszarów nauk technicznych i nauk społecznych, w tym 33 (42,3%) w kategorii „wiedza", 39 (50,0%) w kategorii „umiejętności" oraz 6 (7,7%) w kategorii „kompetencje społeczne"; należy podkreślić, że zarówno ogólna liczba zakładanych kierunkowych efektów kształcenia, jak i ich struktura nie budzi zastrzeżeń; łączna liczba efektów kształcenia w kategoriach „umiejętności" i „kompetencje społeczne" jest zdecydowanie większa od liczby efektów kształcenia w kategorii „wiedza", co należy ocenić pozytywnie;
- zakładane efekty kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są takie same, co spełnia wymagania określone w §4 ust. 4 Rozporządzenia MNiSzW z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.);
- zbiór zakładanych efektów kształcenia został skonstruowany w taki sposób, że spośród efektów kształcenia dla obszaru nauk technicznych, określonych w Załączniku nr 5 Rozporządzenia MNiSzW z dn. 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1520) dla profilu ogólnoakademickiego, nie został pokryty przez efekty kierunkowe jedynie efekt T1A_W10, natomiast spośród efektów kształcenia dla obszaru nauk społecznych, określonych w Załączniku nr 5 ww. Rozporządzenia nie pokryte zostały przez efekty kierunkowe jedynie efekty: S1A_W08, S1A_W09 S1A_W10 oraz S1A_W11; dla każdego

z pozostałych efektów obszarowych istnieje w zbiorze efektów kierunkowych co najmniej jeden efekt, który bezpośrednio odnosi się do tego efektu obszarowego; oznacza to spełnienie wymagania wynikającego z §4 ust. 1. Rozporządzenia MNiSzW z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.), stwierdzającego, że *„Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku, poziomu i profilu kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych uwzględnia efekty kształcenia właściwe dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia wybrane z efektów kształcenia dla obszaru lub obszarów kształcenia, z których wyodrębniony został kierunek studiów, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym*";

- opis efektów kształcenia dla ocenianego kierunku studiów pierwszego stopnia (inżynierskich) zawiera odniesienia do wszystkich efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, określonych w Załączniku nr 9 Rozporządzenia MNiSzW z dn. 2 listopada 2011 r., w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1520);
- wszystkie efekty kierunkowe mają odniesienia do efektów obszarowych, co oznacza, że zbiór efektów kierunkowych nie wykracza poza zbiór efektów obszarowych.

Ocena zgodności efektów kształcenia zdefiniowanych w ramach poszczególnych modułów kształcenia z wymaganiami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego została przeprowadzona na podstawie analizy zbioru kart opisów poszczególnych modułów kształcenia zawartych w programie studiów dla naboru 2012/2013, 2013/2014 i 2014/2015, udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji. Analiza tego zbioru kart wykazała, że:

- zawiera on opisy (sylabusy) wszystkich przedmiotów kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, przy czym dla obu form studiów opracowane zostały wspólne karty opisów przedmiotów (z różnymi godzinami wykładów i ćwiczeń dla obu form studiów); plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz opisy wszystkich przedmiotów są dostępne na stronie internetowej Wydziału Zarządzania GWSH, prowadzącego kierunek „informatyka" (dostęp ze strony https://ehms.gwsh.edu.pl/ po zalogowaniu się);
- opisy wszystkich przedmiotów występujących w programie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zostały opracowane zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji, w oparciu o wspólny dla kierunku formularz opisu przedmiotu, uwzględniający m.in. opis efektów kształcenia dla przedmiotu w kategoriach „wiedza", „umiejętności" i „kompetencje społeczne oraz, sposoby ich weryfikowania i bilans godzinowy dla potrzeb określenia liczby punktów ECTS.

Analiza zakładanych kierunkowych efektów kształcenia dla prowadzonych na kierunku „informatyka" studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim oraz efektów kształcenia zdefiniowanych dla poszczególnych przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że w pełni odpowiadają one wymogom Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Zbiór zakładanych efektów kształcenia dla studiów pierwszego stopnia (inżynierskich) na ocenianym kierunku „informatyka" jest dostępny na stronie internetowej prowadzącego

kierunek Wydziału Zarządzania GWSH (dostęp ze strony https://ehms.gwsh.edu.pl/ po zalogowaniu się).

Zgodność zakładanych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku „informatyka" z koncepcją rozwoju kierunku, wynikającą ze strategii rozwoju Wydziału Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach, scharakteryzowanej w pkt. 1.1, nie budzi zastrzeżeń.

Ocena spójności kierunkowych efektów kształcenia z efektami kształcenia zdefiniowanymi w ramach poszczególnych przedmiotów przeprowadzona została na podstawie analizy:

- matrycy efektów kształcenia, udostępnionej Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji, ilustrującej pokrycie kierunkowych efektów kształcenia efektami zdefiniowanymi w ramach poszczególnych przedmiotów;
- zbioru kart opisów poszczególnych przedmiotów, składających się na analizowane plany studiów dla naborów 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015.

Analiza ww. matrycy efektów kształcenia pozwala na sformułowanie następujących uwag:

- matryca efektów kształcenia jest utworzona poprawnie; jej konstrukcja opisuje relacje pomiędzy efektami kształcenia wszystkich przedmiotów z efektami kierunkowymi i obszarowymi (z uwzględnieniem obszaru nauk technicznych i społecznych, do których przypisany został oceniany kierunek „informatyka" oraz efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich);
- wszystkie kierunkowe efekty kształcenia są pokryte przez efekty kształcenia związane z poszczególnymi przedmiotami, tzn. każdemu kierunkowemu efektowi kształcenia odpowiada co najmniej jeden efekt przedmiotowy, który go pokrywa.

Na podstawie analizy matrycy efektów kształcenia, ilustrującej pokrycie kierunkowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka" efektami zdefiniowanymi w ramach poszczególnych przedmiotów można sformułować wniosek, że poziom spójności kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia nie budzi zastrzeżeń. Analiza zbioru kart opisów poszczególnych przedmiotów, składających się na analizowane plany studiów dla naborów 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 pozwala na stwierdzenie, że realizacja celów i szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów oraz praktyk zawodowych stwarza pełne możliwości osiągnięcia przedmiotowych oraz kierunkowych efektów kształcenia.

Cele i efekty kształcenia wynikające z sylwetki absolwenta ocenianego kierunku studiów dla naborów 2011/2012, tj. studentów czwartego roku, są w pełni zgodne z wymaganiami standardu kształcenia dla kierunku „informatyka", określonym w Rozporządzeniu MNiSzW z dn. 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki, Załącznik nr 45 (Dz. U. Nr 164 Poz. 1166 z późn. zm.).

Z wypowiedzi studentów formułowanych w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wynikała ich stosunkowo niska świadomość zarówno w zakresie Krajowych Ram Kwalifikacji, jak i zakładanych efektów kształcenia na ocenianym kierunku oraz ich znaczenia dla konstrukcji programu studiów. W tym kontekście Zespół Oceniający PKA rekomenduje

podjęcie działań służących zwiększeniu wiedzy studentów w zakresie Krajowych Ram Kwalifikacji i konstrukcji programów kształcenia w oparciu o zakładane efekty kształcenia.

2). Na podstawie analizy efektów kształcenia, zawartych w opisie kierunkowych efektów kształcenia oraz w udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA kartach opisów poszczególnych przedmiotów zawartych w programie studiów ocenianego kierunku dla naborów 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 można sformułować następujące uwagi w zakresie ich zrozumiałości i sprawdzalności:

- zarówno kierunkowe efekty kształcenia, jak również efekty kształcenia związane z realizacją poszczególnych przedmiotów są opisane z rozbiciem na kategorie: „wiedza", „umiejętności" oraz „kompetencje społeczne";
- zarówno kierunkowe, jak i przedmiotowe efekty kształcenia dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są takie same;
- sposób formułowania kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia nie budzi żadnych zastrzeżeń w zakresie zgodności z wymaganiami charakterystycznymi ocenianego kierunku „informatyka";
- opis kierunkowych efektów kształcenia został utrzymany na podobnym poziomie szczegółowości i z zachowaniem podobnej konwencji językowej;
- język i sposób formułowania kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia jest całkowicie poprawny, co m.in. gwarantuje ich pełną zrozumiałość;
- zarówno kierunkowe, jak i przedmiotowe efekty kształcenia są formułowane w sposób realistyczny, tj. umożliwiający i ułatwiający praktyczne sprawdzenie stopnia ich osiągnięcia przez studentów w realizowanym procesie kształcenia.

Reasumując, na podstawie analizy kierunkowych efektów kształcenia oraz efektów kształcenia określonych w udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA kartach opisu przedmiotów można stwierdzić, że sposób ich formułowania nie budzi zastrzeżeń w zakresie czytelności, jednoznaczności i zrozumiałości. Elementem ułatwiającym stworzenie dla analizowanego programu studiów przejrzystego systemu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia jest konsekwentne używanie w wyrażeniach opisujących poszczególne kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia czasowników opisujących działanie, bowiem takie podejście sprawia w szczególności, że efekty kształcenia są łatwiejsze do weryfikacji.

3). Program studiów na ocenianym kierunku „informatyka" Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach, będący opisem procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia, obejmuje - obok planu studiów - także opis poszczególnych przedmiotów wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS, opisem zakładanych przedmiotowych efektów kształcenia oraz sposobów weryfikacji osiągania tych efektów przez studentów. System weryfikacji osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia obejmuje wszystkie etapy kształcenia i opiera się na:

- weryfikacji szczegółowych efektów kształcenia, wynikających z realizacji poszczególnych przedmiotów kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego i specjalistycznego; weryfikowanie osiągania tych efektów odbywa się w oparciu o typowe formy etapowego i końcowego sprawdzania poziomu opanowania treści przedmiotów (pytania ustne, sprawdziany i kolokwia pisemne, sprawozdania z realizacji projektów, zaliczenia, egzaminy itp.);

- weryfikacji osiągania celów i efektów kształcenia wynikających z odbycia praktyk zawodowych;
- weryfikacji osiągania celów i efektów kształcenia wynikających z procesu dyplomowania, obejmującego napisanie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy.

Stosowany na ocenianym kierunku „informatyka" system oceny i weryfikacji zakładanych celów i efektów kształcenia oparty jest na ocenie stopnia realizacji efektów określonych w ramach poszczególnych przedmiotów, ujętych w planie studiów, z uwzględnieniem praktyk zawodowych oraz procedury dyplomowania, obejmującej napisanie pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy. Przejrzystość analizowanego systemu oceny i weryfikacji zakładanych celów i efektów kształcenia nie budzi zastrzeżeń. Konstrukcja kart opisu poszczególnych przedmiotów uwzględnia opis sposobu weryfikacji każdego spośród określonych w tych przedmiotach efektów kształcenia w kategoriach „wiedza", „umiejętności" oraz „kompetencje społeczne", przy czym w procesie weryfikacji poszczególnych przedmiotowych efektów kształcenia stosowane są zarówno oceny formujące, jak i podsumowujące. W wyniku analizy kart opisu poszczególnych przedmiotów można stwierdzić, że na ocenianym kierunku studiów stosowane są różnorodne sposoby weryfikacji efektów kształcenia, uwzględniające specyfikę poszczególnych kategorii tych efektów. Wiedza jest weryfikowana w oparciu o egzaminy (ustne lub pisemne), kolokwia zaliczeniowe, testy, prezentacje na zajęciach, referaty oraz pytania kontrolne na zajęciach. W ocenie systemu oceny efektów kształcenia w zakresie możliwości weryfikacji zakładanych kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia pewne zastrzeżenia budzi przyjęty na ocenianym kierunku „informatyka" sposób weryfikowania efektów kształcenia w kategorii „umiejętności". Wspomniane zastrzeżenia wynikają z faktu, że w procesie weryfikacji umiejętności studentów nabywanych w ramach poszczególnych przedmiotów, zwłaszcza w ramach przedmiotów technicznych, nie są wykorzystywane praktyczne formy zajęć, takie jak ćwiczenia laboratoryjne czy projektowe.

Dla oceny nabycia przez studenta kompetencji społecznych bierze się pod uwagę takie elementy jak: ocenę postaw i zachowań podczas dyskusji, ocenę przygotowania i pracy podczas wykonywania zadań zespołowych, wyrażanie własnego stanowiska przez studenta, zdolność do podejmowania polemiki, ocenę postawy podczas zaliczania prac etapowych i końcowych, formułowanie indywidualnych sądów itp. Konstrukcja czytelnego i przejrzystego systemu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia była ułatwiona m.in. dzięki przyjętej, wspólnej dla wszystkich efektów kształcenia, konwencji językowej w zakresie ich formułowania.

Z uwagi na to, że kluczowe dla stosowanego systemu oceny i weryfikacji zakładanych celów i efektów kształcenia zasady zawarte są w kartach opisu poszczególnych przedmiotów, dostępnych na stronie internetowej prowadzącego kierunek Wydziału Zarządzania GWSH (dostęp ze strony https://ehms.gwsh.edu.pl/ po zalogowaniu się) można stwierdzić, że system ten jest dostępny dla studentów.

Z wypowiedzi studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wynikało, że system weryfikacji stopnia i poziomu osiągania przez nich zakładanych efektów kształcenia jest znany i nie budzi zastrzeżeń. Studenci są informowani przez nauczycieli prowadzących zajęcia o zakresach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które powinni zdobyć, aby uzyskać zaliczenie z poszczególnych przedmiotów. Powszechnie, praktycznie stosowaną zasadą jest w tym zakresie przekazywanie na pierwszych zajęciach w ramach każdego przedmiotu informacji dotyczących zakładanych efektów kształcenia,

programu zajęć i wykazu zalecanej literatury, formy uczestnictwa w zajęciach, sposobu bieżącej kontroli wyników nauczania, zasad ustalania oceny łącznej przedmiotu oraz terminów i miejsc konsultacji. Zdaniem studentów wiedza przekazywana podczas zajęć oraz zdobywane umiejętności właściwie korespondują ze stosowanymi w ramach poszczególnych przedmiotów metodami weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia.

System weryfikacji osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie tych efektów („wiedza", „umiejętności", „kompetencje społeczne"), a także wszystkie etapy kształcenia. Stosowane metody i formy weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów uwzględniają specyfikę treści i formy prowadzonych zajęć. Zasady weryfikacji efektów kształcenia określonych w poszczególnych przedmiotach, a także zasady zaliczania praktyk zawodowych oraz opis przebiegu i zasad oceniania procesu dyplomowania, zawarte są w Regulaminie studiów Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach, wprowadzonym w życie uchwałą Senatu GWSH z dnia 20 marca 2012 r.

Integralną część procesu kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka" stanowi praktyka zawodowa, podlegająca obowiązkowemu zaliczeniu. Ogólne zasady realizowania i zaliczania praktyk określa Regulamin studiów oraz Regulamin praktyk Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach. Za odbycie i zaliczenie praktyki student otrzymuje 6 pkt. ECTS.

Etapowa weryfikacja osiągania poszczególnych efektów kształcenia realizowana jest w oparciu o testy pisemne, sprawdziany pisemne i ustne oraz kolokwia. Podczas wizytacji udostępniono Zespołowi Oceniającemu PKA przykładowe prace etapowe studentów z r. ak. 2013/2014 z przedmiotów: *Grafika i komunikacja człowiek-komputer* (pisemne prace egzaminacyjne), *Analiza matematyczna* (pisemne sprawdziany, pisemne prace egzaminacyjne), *Podstawy elektrotechniki* (pisemne prace egzaminacyjne), *Matematyka dyskretna* (pisemne kolokwia zaliczeniowe, pisemne prace egzaminacyjne), *Fizyka* (pisemne prace egzaminacyjne), *Bazy danych II* pisemne sprawdziany, pisemne prace egzaminacyjne), *Statystyka* (pisemne sprawdziany w postaci testu wielokrotnego wyboru, pisemne prace egzaminacyjne), *Projektowanie systemów informatycznych* (11 pisemnych sprawozdań z projektu.

Na podstawie analizy udostępnionych prac etapowych studentów można stwierdzić, że weryfikacja osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie tych efektów („wiedza", „umiejętności", „kompetencje"). Sposób formułowania pytań, ich zakres i stopień trudności, a także sposób oceny nie budzi zastrzeżeń. Stosowane w ramach systemu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia wymagania można uznać za wystandaryzowane. Brak w udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA sprawozdań z zajęć laboratoryjnych potwierdza niewystępowanie tej formy zajęć w ramach poszczególnych przedmiotów w planie studiów. Z kolei obecność sprawozdań z realizacji projektu w ramach przedmiotu *Projektowanie systemów informatycznych* wskazuje, ze pomimo braku jawnego wyodrębnienia takiej formy zajęć w planie studiów w ramach części przedmiotów takie zajęcia się odbywają.

Formalny aspekt systemu oceny efektów kształcenia związany z procedurami dotyczącymi informowania studentów w zakresie zasad oceniania nie budzi zastrzeżeń. W celu utrzymania spójności zasad przestrzegane są ustalenia Regulaminu studiów, a warunki zaliczeń i ich terminarz są podawane do wiadomości studentom na tablicach

ogłoszeń oraz na stronach internetowych Wydziału Zarządzania, w tym w ramach tzw. *Wirtualnego dziekanatu (*dostęp ze strony https://ehms.gwsh.edu.pl/ po zalogowaniu się).

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA potwierdzili wywiązywanie się nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z regulaminowego obowiązku informowania studentów na pierwszych zajęciach o formach i warunkach weryfikacji efektów kształcenia przewidzianych dla danego przedmiotu. Studenci byli zgodni co do tego, że są oceniani na podstawie swoich umiejętności w sposób obiektywny i sprawiedliwy. Mają możliwość obejrzenia swoich prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych. Zdaniem studentów karty opisu przedmiotów zawierają wszystkie potrzebne im informacje, w tym opisy zakładanych w poszczególnych przedmiotach efektów kształcenia oraz warunków zaliczenia przedmiotów. Studenci stwierdzili także, że sposoby zaliczenia poszczególnych przedmiotów są im znane i oceniają je jako czytelne i zrozumiałe.

Szczególną rolę w procesie weryfikacji osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia spełnia proces dyplomowania, w tym praca dyplomowa i egzamin dyplomowy. Zasady dyplomowania na kierunku „informatyka" określa Regulamin studiów w paragrafach: §54-58 (Praca dyplomowa) oraz §59-66 (Egzamin dyplomowy), a także Regulamin przygotowania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej, wprowadzony zarządzeniem Rektora GWSH z dnia 13.12.2013 r. Istotnym elementem procesu dyplomowania na ocenianym kierunku „informatyka" są moduły: *Proseminarium* (realizowane w semestrze 5) oraz *Seminarium dyplomowe* (realizowane w semestrach 6 i 7). Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Dziekana. W skład komisji wchodzi przewodniczący komisji, którym może być Dziekan lub z jego upoważnienia inny nauczyciel akademicki oraz co najmniej dwóch nauczycieli akademickich, z tym zastrzeżeniem, że w przypadku egzaminu ustnego w skład komisji powinien wejść promotor i recenzent. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest: spełnienie wszystkich wymogów wynikających z planu studiów; uzyskanie pozytywnych recenzji promotora i recenzenta pracy dyplomowej oraz spełnienie wymogów formalnych, w tym i złożenie kompletu wymaganych dokumentów. Egzamin dyplomowy polega na przedstawieniu przez dyplomanta głównych tez pracy dyplomowej oraz odpowiedzi na trzy pytania egzaminacyjne. Na pisemny, uzasadniony wniosek studenta lub promotora, po uzyskaniu zgody Dziekana, przeprowadzany jest egzamin dyplomowy o charakterze otwartym, na warunkach określonych w decyzji Dziekana.

Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są: średnia arytmetyczna ocen z wszystkich przedmiotów objętych planem studiów – z uwzględnieniem ocen niedostatecznych – uzyskanych w ciągu całego okresu studiów z wagą 1/2; średnia arytmetyczna ocen z pracy dyplomowej z wagą 1/4; średnia arytmetyczna ocen uzyskanych w trakcie egzaminu dyplomowego z wagą 1/4.

Dla potrzeb oceny jakości procesu dyplomowania Zespół Oceniający PKA zapoznał się z 17 wybranymi losowo pracami dyplomowymi spośród prac udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji, obronionymi w okresie 2011/2012 – 2013/2014 oraz z dokumentacją egzaminów dyplomowych autorów tych prac. Po ich analizie i analizie dokumentów dyplomowania, komisja PKA sformułowała następujące spostrzeżenia.

1. Analiza tematów prac inżynierskich wskazuje na ich zadawalającą zgodność z kanonem kierunku „informatyka".

2. Zwraca uwagę fakt, że tematy prac dyplomowych bardzo często są do siebie podobne. Głównie dotyczą one projektowania mikro-systemu informatycznego lub niewielkiej infrastruktury sieciowej. Takie podobieństwo tematów rodzi pokusę plagiatów.
3. W większości prac część poświęcona analizie wymagań (jest ona niezbędnym elementem każdego projektu inżynierskiego) jest traktowana ogólnikowo i jeśli występuje, to często w postaci szczątkowej. Pobieżna analiza wymagań skutkuje wytworzeniem produktu, który nie odpowiada oczekiwaniom użytkownika/zamawiającego.
4. W większości prac rozdziały wstępne są objętościowo nieproporcjonalnie duże w porównaniu z rozdziałami opisującymi kontrybucję pracy.
5. Z analizy treści prac dyplomowych wynika, że 13 z nich (76,5%) spełnia wymagania stawiane pracom inżynierskim, 2 prace (11,8%) spełniają te wymagania jedynie częściowo, natomiast dalsze 2 prace (11,8%) nie spełniają tych wymagań. Prace niespełniające wymagań stawianych pracom inżynierskim lub spełniające je w ograniczonym zakresie mają charakter przeglądowy i nie zawierają elementów pracy własnej, związanych z rozwiązaniem problemu o charakterze inżynierskim (np. wykonania projektu, implementacji, przeprowadzenia pomiarów itp.).
6. Zespół Oceniający PKA stwierdził 13 przypadków zawyżania ocen prac dyplomowych przez promotorów lub recenzentów, w tym 8 przez promotorów i 5 przez recenzentów.
7. Zastrzeżenia budzi poziom merytoryczny (lakoniczność, brak uzasadnienia wystawionej oceny) części opinii i recenzji kontrolowanych prac dyplomowych.
8. Z przeanalizowanych protokołów z egzaminu dyplomowego wynika, że w większości przypadków (9) wśród 3 pytań zadawanych dyplomantom jedno pytanie egzaminacyjne dotyczyło bezpośrednio tematyki pracy dyplomowej. W konsekwencji, tylko dwa pytania dotyczyły zakresu kierunkowego lub specjalnościowego. Ponadto w jednym przypadku stwierdzono, że komisja egzaminacyjna zadała 3 pytania dotyczące tej samej problematyki, tj. projektowania stron WWW, które było tematem pracy dyplomowej. Sposób konstruowania zbioru pytań egzaminacyjnych, w którym jedno lub więcej dotyczy pracy dyplomowej znacznie ogranicza możliwość oceny zdobytych przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji.
9. Wśród prac dyplomowych, z którymi zapoznał się Zespół Oceniający PKA żadna nie była sprawdzana systemem antyplagiatowym *Plagiat.pl* (w teczkach dyplomantów nie było raportów z przeprowadzenia takiej weryfikacji). Możliwość poddawania treści wybranych prac dyplomowych kontroli w systemie antyplagiatowym *Plagiat.pl* wynika z §7 ust. 2 *Regulaminu przygotowania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej*. Oceny tej dokonuje się na wniosek Zespołu ds. oceny jakości prac promocyjnych, promotora lub recenzenta, przy czym w danym semestrze do oceny wybiera losowo 10% prac spośród prac promocyjnych studentów przystępujących do egzaminu dyplomowego.
10. Zespół Oceniający PKA zwrócił uwagę na lakonicznie zapisywanie w protokołach z egzaminu dyplomowego treści pytań egzaminacyjnych. Zadawanie dyplomantom w

trakcie egzaminu pytań w zaprotokołowanym brzmieniu często wymagałoby dodatkowych komentarzy (wyjaśnień), które protokół pomija.

11. Na pozytywne podkreślenie zasługuje ujednolicony w ramach kierunku, estetyczny wygląd stron tytułowych wszystkich prac dyplomowych.

W kontekście ww. spostrzeżeń Zespół Oceniający PKA formułuje następujące zalecenia.

1. Należy dywersyfikować tematykę prac dyplomowych, poprzez np. zwiększenie liczby promotorów. Warto podjąć próbę realizowania prac dyplomowych dla otoczenia gospodarczego, z którym Uczelnia współpracuje.
2. Należy zadbać o to, aby prace dyplomowe miały charakter projektu inżynierskiego. Prace te powinny zawierać elementy projektowania, implementowania, testowania lub eksperymentów. Należy zwracać uwagę na solidną analizę wymagań w czasie realizacji projektu inżynierskiego.
3. Należy zapewnić, aby na egzaminie dyplomowym zadawano co najmniej trzy pytania z zakresu kierunkowego lub specjalnościowego. Pytanie dotyczące pracy dyplomowej powinno być elementem oceny samej obrony tej pracy.
4. Należy zwrócić uwagę na rzetelne ocenianie prac. Prace o niewielkiej kontrybucji praktycznej nie powinny być ocenione na więcej niż dostateczny.

Szczegółowy opis prac dyplomowych, z którymi zapoznał się Zespół Oceniający PKA w trakcie wizytacji znajduje się w **Załączniku nr 4. Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych.**

W ramach oceny jakości kształcenia na kierunku „informatyka" Zespół Oceniający PKA zapoznał się z 10 teczkami akt osobowych absolwentów. Z przeprowadzonej oceny zawartości tych teczek wynika, że:

- protokoły egzaminacyjne prowadzone są zgodnie z przepisami Rozporządzenia MNiSzW z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188);
- karty okresowych osiągnięć studenta prowadzone są zgodnie z powyżej przytoczonym Rozporządzeniem;
- dyplomy i suplementy sporządzane są zgodnie z przepisami Rozporządzenia MNiSzW z dnia 1 września 2011 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu (Dz. U. Nr 196, poz. 1167); ponadto w suplementach znajdują się szczegóły dotyczące programu takie jak: składowe programy studiów oraz indywidualne osiągnięcia, uzyskane oceny oraz punkty ECTS.

Na podstawie informacji przekazanych Zespołowi Oceniającemu PKA, dotyczących skali i przyczyn wykruszania się studentów ze studiów na ocenianym kierunku „informatyka" można wyróżnić trzy zasadnicze przyczyny odsiewu studentów w latach 2011/2012 - 2013/2014:

- skreślenia na wniosek studenta, wynikające z różnych sytuacji losowych (zmiana kierunku studiów, wyjazd za granicę, sprawy osobiste);

- skreślenia z listy studentów (na wniosek Dziekana), wynikające z braku postępów w nauce lub niezłożenia w wymaganym czasie dokumentów do obrony;
- skreślenia z listy studentów, wynikające z zaległości finansowych.

W ostatnich trzech latach skala odsiewu na ocenianym kierunku „informatyka" przedstawiała się następująco:

- w r. ak. 2011/2012: spośród z 196 studentów skreślono 27, zrezygnowało 46;
- w r. ak. 2012/2013: spośród 208 studentów skreślono 41, zrezygnowało 44;
- w r. ak. 2013/2014: spośród 197 studentów skreślono 20, zrezygnowało 39.

Z informacji przekazanych Zespołowi Oceniającemu PKA wynika, ze skala i przyczyny odsiewu studentów na ocenianym kierunku „informatyka" są przedmiotem systematycznej analizy kierownictwa prowadzącego kierunek Wydziału Zarządzania. Ze studentami, którzy rezygnują ze studiów przeprowadzane są rozmowy dotyczące przyczyn rezygnacji. W zdecydowanej większości studenci rezygnują z przyczyn osobistych, na które Uczelnia nie ma wpływu. W znaczącej liczbie przypadków studenci po kilku tygodniach studiowania odkrywają, że nie posiadają cech i predyspozycji wymaganych w zawodzie inżyniera informatyka. Skreślenia z przyczyn niezadawalających wyników w nauce są w głównej mierze spowodowane brakiem zaliczenia sesji (studenci nie spełniają obowiązujących kryteriów otrzymania pozytywnej oceny lub nie podejmują prób zaliczenia i zdania egzaminów w terminach poprawkowych). Wnioski z analizy przyczyn odsiewu wykorzystywane są do poprawy jakości prowadzonego kształcenia.

4). Z informacji przedstawionych Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji wynika, że działania Uczelni w zakresie badania losów i karier absolwentów oraz dostosowania efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów i otoczenia społeczno-gospodarczego opierają się przede wszystkim na systemie ankietowania absolwentów. Monitorowanie karier zawodowych absolwentów odbywa się corocznie i następuje w okresie poprzedzającym odbiór dyplomu oraz po 3 i 5 latach od ukończenia studiów. Monitorowanie karier zawodowych absolwentów realizuje Biuro Karier GWSH, we współpracy z wydziałami prowadzącymi poszczególne kierunki studiów. Do zadań Biura w zakresie monitorowania losów absolwentów Uczelni należy: przygotowywanie narzędzi badawczych (ankiet), pozwalających na rozpoznanie zjawisk zachodzących na rynku pracy oraz losów absolwentów poszczególnych kierunków studiów; przeprowadzanie badania; coroczne opracowywanie raportu z badań karier zawodowych absolwentów wraz z wnioskami i przekazanie go do dziekanów poszczególnych wydziałów.
Zespół Oceniający PKA miał możliwość zapoznać się z dokumentacją badań ankietowych absolwentów ocenianego kierunku „informatyka" kończących studia w r. ak. 2012/2013 oraz 2013/2014 (badania przeprowadzane po egzaminach dyplomowych), raportami podsumowującymi wyniki tych badań, a także formularzami ankiet monitorowania losów absolwentów po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów. Struktura badawcza przygotowanych ankiet uwzględnia następujące problemy badawcze: ocenę warunków studiowania; ocenę programu studiów i jego przydatności do podjęcia pracy zawodowej; ocenę przydatności programu studiów do podjęcia studiów drugiego stopnia; informacje o podjętej pracy zawodowej i ocenę przebiegu kariery zawodowej (trudności ze znalezieniem pracy i ich przyczyny, sposoby poszukiwania pracy, rodzaje zatrudnienia, awanse zawodowe, itp.); sugestie absolwentów w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów oraz lepszego przygotowania studentów do pracy zawodowej i dalszego

kształcenia lub doskonalenia. Badanie jest anonimowe i jest prowadzone w grupie absolwentów, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu.

Na podstawie uzyskanych informacji i okazanej dokumentacji Zespół Oceniający PKA stwierdza, że procedura monitorowania losów absolwenta jest w pełni zgodna z unormowaniami zawartymi w Art. 113a Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

W trakcie wizytacji Zespołowi Oceniającemu PKA nie przedstawiono przykładów uwzględnienia wpływu opinii absolwentów, uzyskanych w badaniach ankietowych przeprowadzonych w dwóch ostatnich latach akademickich na kształtowanie jakości kształcenia prowadzonego na ocenianym kierunku „informatyka". Zgodnie z zapewnieniami władz Uczelni i kierownictwa prowadzącego oceniany kierunek „informatyka" Wydziału Zarządzania Uczelnia, pomimo w prowadzonych z dniem 1 października 2014 r. zmian w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, zamierza w dalszym ciągu monitorować losy swoich absolwentów, korzystając z możliwości jakie w tym zakresie stwarza Art. 13b ust.12 znowelizowanej Ustawy.

Ocena końcowa 2 *kryterium ogólnego*: <u>w pełni</u>

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*:

1). Zakładane kierunkowe efekty kształcenia odnoszące się do programu studiów pierwszego stopnia (inżynierskich) o profilu ogólnoakademickim są zgodne z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji oraz koncepcją rozwoju kierunku. Zbiór zakładanych kierunkowych efektów kształcenia spełnia wymagania wynikające z §3 ust. 1, 2 Rozporządzenia MNiSzW z dn. 3 października 2014 r. *w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz. U. RP, poz. 1370). Opis zakładanych efektów kształcenia jest opublikowany na stronie internetowej prowadzącego kierunek Wydziału Zarządzania GWSH. Karty opisu przedmiotów zostały opracowane zgodnie z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji, z uwzględnieniem m.in. opisu efektów kształcenia dla modułu w kategoriach „wiedza", „umiejętności" i „kompetencje społeczne", sposobów ich weryfikowania oraz bilansu godzinowego dla potrzeb określenia liczby punktów ECTS.

2). Na podstawie analizy kierunkowych efektów kształcenia oraz przedmiotowych efektów kształcenia określonych w udostępnionych Zespołowi Oceniającemu PKA kartach opisu poszczególnych przedmiotów można stwierdzić, że sposób ich formułowania nie budzi zastrzeżeń w zakresie czytelności, zrozumiałości i sprawdzalności.

3). Prowadzący kierunek Wydział Zarządzania GWSH stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. System ten jest powszechnie dostępny, poprzez opublikowanie kart opisów przedmiotów na stronie internetowej Wydziału. System weryfikacji osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie tych efektów („wiedza", „umiejętności" i „kompetencje społeczne"), a także wszystkie etapy kształcenia. Zasady weryfikacji efektów kształcenia określonych w poszczególnych przedmiotach, w tym zasady zaliczania praktyk zawodowych oraz oceny procesu dyplomowania są zgodne z Regulaminem studiów, Regulaminem praktyk oraz Regulaminem przygotowania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej. Pewne zastrzeżenia Zespołu Oceniającego PKA budzi przyjęty na ocenianym kierunku „informatyka" sposób weryfikowania efektów kształcenia w kategorii „umiejętności", ponieważ w procesie weryfikacji umiejętności studentów nabywanych w ramach poszczególnych przedmiotów,

zwłaszcza w ramach przedmiotów technicznych, nie są wykorzystywane praktyczne formy zajęć, takie jak ćwiczenia laboratoryjne czy projektowe.

4). Uczelnia prowadzi działania w zakresie monitorowania karier swoich absolwentów na rynku pracy, z zamiarem wykorzystania uzyskanych wyników w celu doskonalenia jakości procesu prowadzonego kształcenia i dostosowania efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów, a także otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym rynku pracy).

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1). Prowadzone przez Wydział Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach studia na ocenianym kierunku „informatyka" są studiami pierwszego stopnia (inżynierskimi) o profilu ogólnoakademickim. Studia prowadzone są w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, przy czym od r. ak. 2011/2012 wyłącznie w formie studiów niestacjonarnych (z uwagi na brak dostatecznej liczby kandydatów nie uruchomiono studiów stacjonarnych). Analizie i ocenie poddano udostępnione Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla naborów 2011/2012 - 2014/2015. Zgodnie z wszystkimi ww. programami zarówno studia stacjonarne, jak i studia niestacjonarne trwają 7 semestrów. Studentom oferowane są trzy specjalności: *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych, Inżynieria oprogramowania i baz danych* oraz *Informatyka śledcza*.

Organizację procesu kształcenia określa Regulamin studiów Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach, przyjęty uchwałą Senatu GWSH nr 1 z dnia 20.03.2012 r. Rok akademicki trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego. Okresem rozliczeniowym kolejnych etapów studiów jest semestr. Rok akademicki składa się z dwóch semestrów - zimowego i letniego. Zajęcia na studiach niestacjonarnych prowadzone są w GWSH w soboty i niedziele oraz w piątki i poniedziałki. W przypadku sobót i niedziel zajęcia prowadzone są w godzinach od 8.00 do 18.00, natomiast w piątki i w poniedziałki od 17.00 do 20.10. Od początku istnienia GWSH przyjęto zasadę, iż na studiach niestacjonarnych w jednym dniu (np. w sobotę) prowadzone są wykłady, natomiast w drugim (np. w niedzielę) same ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria, seminaria oraz lektoraty – lub odwrotnie. Planowanie zajęć odbywa się w uwzględnieniem zasady, że liczba godzin zajęć w ramach tego samego przedmiotu i tego samego rodzaju zajęć (wykład, ćwiczenia, seminaria) nie może być większa niż 4. Pomiędzy zajęciami odbywają się przerwy, w tym jedna dłuższa przerwa – „obiadowa". Po zakończeniu każdego semestru odbywa się sesja zaliczeniowo-egzaminacyjna oraz poprawkowa sesja zaliczeniowo-egzaminacyjna.

Organizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie budzi zastrzeżeń w zakresie możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia.

Zgodnie z udostępnionymi Zespołowi Oceniającemu PKA planami studiów zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku prowadzone są w formie wykładów i ćwiczeń (w ramach każdego przedmiotu określone są godziny zajęć jedynie dla tych rodzajów zajęć), przy czym z dołączonej do siatki przedmiotów legendy wynika, że ćwiczenia mogą odbywać się także w formie laboratoriów, lektoratów i seminariów (bez określenia wymiaru godzinowego tych

form zajęć). Ponadto, w trakcie trwania studiów, zgodnie z zatwierdzonym programem studenci odbywają praktyki zawodowe w łącznym wymiarze 4 tygodni.

Określenie nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w ramach wszystkich analizowanych przez Zespół Oceniający PKA programów studiów, tj. programów dla naborów 2011/2012 – 2014/2015 odbywa się w oparciu o system punktów ECTS, który jest w pełni zgodny z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie, w tym z Rozporządzeniem MNiSzW z dn. 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (D.U. Nr 201 poz. 1187), którego §2 ust.2 stanowi, że *„jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnie zgodnie z planem studiów oraz jego indywidualna pracę”*.

Procedury przyznawania i stosowania punktów ECTS są częścią wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia funkcjonującego w Uczelni i na Wydziale Zarządzania, prowadzącym oceniany kierunek studiów „informatyka” i są objęte Wewnętrznym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia.

Sposób określenia nakładu pracy i obciążenia studentów związanego z osiąganiem zakładanych efektów kształcenia, wynikający z analizowanych przez Zespół Oceniający PKA programów studiów dla ww. naborów, nie budzi zastrzeżeń.

Na ocenianym kierunku „informatyka” nie jest prowadzone kształcenie na odległość w formie e-learningu, chociaż w praktyce dydaktycznej Wydziału i Uczelni wykorzystywana jest platforma elektroniczna, dostępna dla nauczycieli i studentów (dostęp ze strony https://ehms.gwsh.edu.pl/ po zalogowaniu się). Służy ona jednak jedynie wspomaganiu procesu dydaktycznego, w tym głównie jako platforma udostępniania studentom materiałów wykorzystywanych w kształceniu i komunikowania się studentów z nauczycielami akademickimi.

Program studiów dla naborów 2012/2013, 2013/2014 i 2014/2015 (pierwsze trzy lata studiów)

Program kształcenia dla studentów pierwszych trzech lat studiów na ocenianym kierunku „informatyka”, tj. dla naborów 2012/2013, 2013/2014 i 2014/2015 został przyjęty uchwałą nr 7 Rady Wydziału Zarządzania z dnia 27 września 2012 r. Zgodnie z ww. uchwałą oceniany kierunek „informatyka” umiejscowiony jest w następujących dwóch obszarach:

1) w obszarze nauk technicznych, w dziedzinie nauk technicznych, w dyscyplinie naukowej *informatyka*;
2) w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinie naukowej *ekonomia*.

Studia na ocenianym kierunku „informatyka” są studiami pierwszego stopnia (inżynierskimi) o profilu ogólnoakademickim.

Przedłożona Zespołowi Oceniającemu PKA dokumentacja programu kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka”, przygotowana została zgodnie z aktualnymi wymaganiami Ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) i zawiera m.in. określenie celów kształcenia, ogólnych efektów kształcenia wpisanych w sylwetkę absolwenta, kierunkowych efektów kształcenia oraz program studiów, stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych

efektów, w tym plan studiów i karty opisu poszczególnych przedmiotów. Ocena możliwości osiągnięcia każdego z określonych celów oraz efektów kształcenia dokonana została na podstawie analizy planów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz powiązań efektów kształcenia, określonych w kartach opisu poszczególnych przedmiotów z kierunkowymi efektami kształcenia, określonymi dla ocenianego kierunku „informatyka".

Z porównania planów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujących na ocenianym kierunku „informatyka" wynika, że oparte są one na takiej samej siatce przedmiotów, z zachowaniem jednakowej listy i sekwencji przedmiotów oraz jednakowego systemu punktów ECTS (łącznie z przedmiotem *Wychowanie fizyczne*). Jedyne różnice dotyczą liczby godzin w ramach rodzajów zajęć poszczególnych przedmiotów oraz sposobu rozliczania wymaganych nakładów pracy własnej studenta, związanych z zaliczeniem poszczególnych przedmiotów.

Poniżej przedstawiona została ocena analizowanych programów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pod kątem możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz zgodności z Rozporządzeniem MNiSzW z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243 poz.1445 z późn. zm.)[1].

Łączna liczba punktów ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi 210, natomiast łączna liczba godzin zajęć (bez praktyk i pracy dyplomowej) w ramach poszczególnych specjalności wynosi:

- *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych*: 1970 dla studiów stacjonarnych oraz 1374 dla studiów niestacjonarnych;
- *Inżynieria oprogramowania i baz danych:* 1970 dla studiów stacjonarnych oraz 1358 dla studiów niestacjonarnych:
- *Informatyka śledcza*: 1760 dla studiów stacjonarnych oraz 1370 dla studiów niestacjonarnych.

Plan studiów stacjonarnych obejmuje 1207 godzin zajęć/134 pkt. ECTS dla treści kształcenia ogólnego, podstawowego i kierunkowego (blok wspólny dla wszystkich specjalności) oraz 763 godziny zajęć/76 pkt. ECTS dla specjalności *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych,* 763 godziny zajęć/76 pkt. ECTS dla specjalności *Inżynieria oprogramowania i baz danych oraz* 553 godziny zajęć/76 pkt. ECTS dla specjalności *Informatyka śledcza*. Punkty ECTS uzyskiwane przez studentów w wyniku realizacji procesu dyplomowania (*Proseminarium* - 15 godzin zajęć/1 pkt ECTS oraz *Seminarium dyplomowe* – 60 godzin zajęć/9 pkt. ECTS) zostały uwzględnione w bloku przedmiotów specjalnościowych, natomiast odbycie i zaliczenie praktyki zawodowej.– 4 tygodnie/6 pkt. ECTS zostało uwzględnione w bloku przedmiotów wspólnych dla wszystkich specjalności.

Plan studiów niestacjonarnych obejmuje 924 godziny zajęć/138 pkt. ECTS dla treści kształcenia ogólnego, podstawowego i kierunkowego (blok wspólny dla wszystkich specjalności) oraz 450 godzin zajęć/72 pkt. ECTS dla specjalności *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych,* 434 godziny zajęć/72 pkt. ECTS dla specjalności *Inżynieria oprogramowania i baz danych oraz* 446 godziny zajęć/72 pkt. ECTS dla specjalności *Informatyka śledcza*. Punkty ECTS uzyskiwane przez studentów w wyniku realizacji procesu

[1] Raport samooceny przygotowywany był przed wejściem w życie Rozporządzenia MNiSzW z dn. 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. RP, poz.1370)

dyplomowania (*Proseminarium* - 8 godzin zajęć/1 pkt ECTS oraz *Seminarium dyplomowe* – 32 godziny zajęć/9 pkt. ECTS) zostały uwzględnione w bloku przedmiotów specjalnościowych, natomiast odbycie i zaliczenie praktyki zawodowej.– 4 tygodnie/6 pkt. ECTS zostało uwzględnione w bloku przedmiotów wspólnych dla wszystkich specjalności. Różnice w łącznej liczbie punktów ECTS pomiędzy blokami przedmiotów wspólnych dla wszystkich specjalności studiów stacjonarnych (134 pkt. ECTS) i niestacjonarnych (138 pkt. ECTS) oraz blokami przedmiotów specjalnościowych dla studiów stacjonarnych (76 pkt. ECTS) i niestacjonarnych (72 pkt. ECTS) wynikają z faktu, że na studiach stacjonarnych przedmiot *Język angielski* usytuowany jest zarówno w bloku przedmiotów wspólnych (8 pkt. ECTS), jak i w blokach przedmiotów specjalnościowych (4 pkt. ECTS), podczas gdy na studiach niestacjonarnych w całości (12 pkt. ECTS) w bloku przedmiotów wspólnych dla wszystkich specjalności.

Analizowane programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych umożliwiają studentowi wybór przedmiotów w ramach przedmiotów obieralnych w łącznym wymiarze 76 pkt. ECTS na studiach stacjonarnych i 72 pkt. ECTS na studiach niestacjonarnych. Zgodnie z §5 pkt 2 Rozporządzenia MNiSzW z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243 poz.1445 z późn. zm.) program studiów powinien umożliwić studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów, wynikającej z planu studiów, tj. 30% z 210 = 63. Oznacza to, że analizowane programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla naborów 2012/2013 - 2014/2015 warunek ten spełniają (76/210% = 36,2% na studiach stacjonarnych i 72/210% = 34,3% na studiach niestacjonarnych).

Sposób określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia zdefiniowanych w ramach poszczególnych przedmiotów, określony w kartach ich opisu dla obu form studiów uwzględnia godziny pracy studenta w ramach zajęć organizowanych przez Uczelnię oraz jego indywidualną pracę w sposób nie budzący zastrzeżeń. Na podstawie przeprowadzonej analizy zakładanych efektów kształcenia oraz analizy kart opisu poszczególnych przedmiotów, w tym sposobów weryfikacji zakładanych efektów kształcenia można stwierdzić, że program studiów na ocenianym kierunku „informatyka", opracowany dla naborów 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku, w czasie określonym w programie studiów w kategoriach „wiedza" oraz „kompetencje społeczne". Wątpliwości Zespołu Oceniającego PKA budzi możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w kategorii „umiejętności". Wspomniane zastrzeżenia wynikają z faktu, że realizowane plany studiów nie określają liczby godzin w ramach takich rodzajów zajęć w poszczególnych przedmiotach (w tym także w przedmiotach technicznych), jak ćwiczenia laboratoryjne czy projektowe. Wobec braku informacji o wymiarze zajęć laboratoryjnych i projektowych w ramach poszczególnych przedmiotów technicznych poważne wątpliwości budzi możliwość skutecznej weryfikacji osiągania przez studentów takich efektów kierunkowych, jak np.:

- I_U13: „potrafi formułować i rozwiązywać proste zadania inżynierskie wykorzystując metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne";
- I_U14: „potrafi planować i przeprowadzać proste eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski"

- I_U18: „ma umiejętność formułowania algorytmów i ich implementacji z użyciem poznanego (wybranego) języka programowania”
- I_U19: „potrafi pisać, uruchamiać i testować programy w wybranym środowisku programistycznym”
- I_U23: ”potrafi, zgodnie z zadaną specyfikacją, zaprojektować oraz zrealizować prosty system informatyczny, używając właściwych metod, technik i narzędzi
- I_U24: „potrafi zainstalować i skonfigurować wybrany system operacyjny oraz nim administrować, w tym instalować potrzebne oprogramowanie; potrafi tworzyć proste oprogramowanie systemowe”;
- I_U25: „wykorzystuje wybrane zintegrowane środowisko programistyczne”;
- I_U26: „ma umiejętność tworzenia i zastosowania prostych relacyjnych baz danych”;
- I_U28: „ma podstawowe umiejętności projektowania i administrowania sieciami komputerowymi”;
- I_U29: „ma umiejętność projektowania i wykonywania prostych aplikacji internetowych i sieciowych wykorzystujących protokoły komunikacyjne”;
- I_U30: „ma umiejętność projektowania i tworzenia prostych programów dla urządzeń mobilnych i systemów wbudowanych”;
- I_U31: „potrafi zastosować wybrane narzędzia do tworzenia grafiki komputerowej, w tym grafiki wektorowej, rastrowej, dwuwymiarowej oraz trójwymiarowej; pisze programy do generacji grafiki interakcyjnej oraz nieinterakcyjnej”;
- I_U32: „potrafi pisać proste programy działające w środowiskach wieloprocesorowych, z wykorzystaniem popularnych i dostępnych narzędzi i bibliotek”;
- I_U33: „potrafi zastosować wybrane narzędzia do stworzenia animacji komputerowej, aplikacji i apletów”;
- I_U34: „ma umiejętność konstruowania oraz administrowania w odniesieniu do niewielkich baz i hurtowni danych”;
- I_U38: „potrafi zaprojektować, skonstruować sieć lokalną wykorzystując dedykowane oprogramowanie komputerowe”.

Analiza kart opisu poszczególnych przedmiotów w zakresie poprawności doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych w ramach poszczególnych przedmiotów, w tym zwłaszcza przedmiotów technicznych i przedmiotu *Fizyka* rodzi wątpliwości w zakresie możliwości osiągnięcia zakładanych przedmiotowych, a w konsekwencji i kierunkowych efektów kształcenia w kategorii „umiejętności”.

W dniu 29.10.2014r. Zespół Oceniający PKA otrzymał z Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Katowicach zmodyfikowane plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla kierunku „informatyka” dla naboru 2014/2015, w ramach których w poszczególnych przedmiotach, obok wykładów i ćwiczeń rachunkowych, wyodrębniono zajęcia laboratoryjne, z przypisaniem im godzin zajęć. W związku z tym, że do przesłanych materiałów nie dołączono stosownej uchwały Rady Wydziału, uchwalającej przedmiotowe zmodyfikowane plany studiów ani kompletu uwzględniających ten fakt kart opisu przedmiotów, Zespół Oceniający PKA traktuje tę informację jako propozycję podjęcia działań służących uwzględnieniu sugestii i uwag Zespołu Oceniającego PKA, oceniając je pozytywnie.

Dobór i sekwencja przedmiotów składających się na plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych nie budzi zastrzeżeń.

<u>Programy studiów dla naboru 2011/2012 (czwarty rok studiów)</u>

Studenci czwartego roku (VII semestru), którzy rozpoczęli studia w roku akademickim 2011/2012 realizują plan studiów opracowany i uchwalony przed wejściem w życie Ustawy z dn. 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (D.U. Nr 84 poz. 455). Plan ten powinien być zgodny ze standardem kształcenia, zawartym w Rozporządzeniu MNiSzW z dn. 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki, Załącznik nr 45 (Dz. U. Nr 164 Poz. 1166 z późn. zm.). Rozporządzenie to dla studiów stacjonarnych przewiduje minimalnie: 2 300 ogólnej liczby godzin zajęć i 210 punktów ECTS oraz czas kształcenia - 7 semestrów. Uregulowania standardu obejmują łącznie 1 155 godzin zajęć (106 punktów ECTS), w tym 240 godzin określonych w pkt. V standardu (Inne wymagania), 255 godzin (27 pkt. ECTS) w grupie treści podstawowych oraz 660 godzin (969 punktów ECTS)w grupie treści kierunkowych.

Studia stacjonarne i niestacjonarne trwają 7 semestrów. W analizowanym planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla naboru 2011/2012 występują trzy specjalności: *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych, Inżynieria oprogramowania i baz danych* oraz *Grafika i animacja komputerowa*. Z porównania tych planów dla obu form studiów wynika, że zostały one oparte na tym samym zbiorze przedmiotów, z wyjątkiem przedmiotu *Wychowanie fizyczne*, który występuje w planie studiów stacjonarnych (2 pkt. ECTS), a nie występuje w planie studiów niestacjonarnych. Zwraca uwagę, że w większości przedmiotów występują różnice w liczbach punktów ECTS, przypisanych poszczególnym przedmiotom w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. W szczególności, wspomniane różnice w liczbie punktów ECTS przypisanych poszczególnym przedmiotom realizowanych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych występują w przedmiotach: *Algebra liniowa, Fizyka, Architektura systemów komputerowych, Statystyka, Podstawy informatyki, Podstawy programowania, Grafika i komunikacja człowiek-komputer, Podstawy elektrotechniki, Analiza matematyczna, Systemy operacyjne, Metody probabilistyczne, Algorytmy i złożoność, Podstawy elektroniki i miernictwa, Technologie sieciowe, Matematyka dyskretna, Bazy danych, Języki i paradygmaty programowania, Sztuczna inteligencja, Inżynieria oprogramowania, Systemy wbudowane, Problemy społeczne i zawodowe informatyki, Ochrona własności intelektualne, Przedmioty humanistyczne – do wyboru*. Wspomniane zróżnicowanie punktów ECTS w ramach tych samych przedmiotów realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych budzi wątpliwości co do możliwości spełnienia wymagania zawartego w §4 ust. 1 ww. Rozporządzenia, stanowiącego, że „*Plan studiów i program nauczania realizowany na studiach niestacjonarnych zapewnia nabycie tej samej wiedzy i uzyskanie tych samych kwalifikacji co na studiach stacjonarnych na tym samym kierunku studiów i poziomie kształcenia.*"

Poniżej przedstawiona została szczegółowa analiza zgodności planów studiów na ocenianym kierunku z obowiązującym standardem, w odniesieniu do studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Łączna liczba godzin zajęć/pkt. ECTS wynosi:

- na studiach stacjonarnych (dla wszystkich specjalności): 2 301 godz. zajęć/210 pkt. ECTS;
- na studiach niestacjonarnych:

- dla specjalności *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych:* 1 600 godz. zajęć/210 pkt. ECTS.
- dla specjalności *Inżynieria oprogramowania i baz danych*: 1 596 godz. zajęć/210 pkt. ECTS.
- dla specjalności *Grafika i animacja komputerowa*: 1 606 godz. zajęć/210 pkt. ECTS.

Plan studiów stacjonarnych obejmuje 330 godzin zajęć/31 pkt. ECTS dla treści kształcenia podstawowego, 733 godziny zajęć/64 pkt. ECTS dla treści kształcenia kierunkowego oraz 900 godzin zajęć/91 pkt. ECTS dla treści kształcenia specjalnościowego (w ramach wszystkich trzech specjalności). W ramach części V standardu kształcenia (Inne wymagania) realizowane są przedmioty składające się na blok przedmiotów w łącznym wymiarze 338 godzin zajęć/18 pkt. ECTS. Na blok ten składają się przedmioty: *Ochrona własności intelektualnej, Problemy społeczne i zawodowe informatyki, Język angielski, Wychowanie fizyczne*, 2 przedmioty humanistyczne do wyboru spośród przedmiotów: *Wstęp do prawoznawstwa, Elementy komunikacji społecznej, Podstawy psychologii, Podstawy socjologii*. W bloku przedmiotów specjalnościowych uwzględniono 12 pkt. ECTS, które student uzyskuje w wyniku realizacji procesu dyplomowania (*Proseminarium* - 15 godzin zajęć/2 pkt. ECTS oraz *Seminarium dyplomowe* – 60 godzin zajęć/10 pkt. ECTS), a także 4 pkt. ECTS za odbycie i zaliczenie praktyki zawodowej. Z przedstawionych danych wynika, że suma punktów ECTS, przypisanych poszczególnym przedmiotom w planie studiów stacjonarnych wynosi 204 (mimo, że z przedłożonych Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji dokumentach, nie włączonych do *Raportu samooceny*, wynika, ze suma ta wynosi 210 (przedłożone plany studiów opracowane zostały za pomocą edytora MS Word, o ograniczonych np. w stosunku do programu MS Excel, możliwościach obliczeniowych). Oceniany plan studiów stacjonarnych spełnia zatem wymagania standardu kształcenia w zakresie wymaganej, minimalnej liczby godzin zajęć/liczby punktów ECTS w ramach bloków przedmiotów podstawowych i kierunkowych, jednakże nie spełnia wymagania standardu dotyczącego minimalnej, łącznej liczby punktów ECTS, uzyskiwanych przez studenta w wyniku realizacji planu studiów, która powinna wynosić 210.

Plan studiów niestacjonarnych obejmuje 288 godzin zajęć/36 pkt. ECTS dla treści kształcenia podstawowego, 664 godziny zajęć/76 pkt. ECTS dla treści kształcenia kierunkowego oraz odpowiednio 430 godzin zajęć/81 pkt. ECTS, 426 godzin zajęć/81 pkt. ECTS, 436 godzin zajęć/81 pkt. ECTS dla treści kształcenia specjalnościowego dla specjalności *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych, Inżynieria oprogramowania i baz danych* oraz *Grafika i animacja komputerowa.* W ramach części V standardu kształcenia (Inne wymagania) realizowane są przedmioty składające się na blok przedmiotów ogólnych w łącznym wymiarze 218 godzin zajęć/16 pkt. ECTS. Na blok ten składają się przedmioty: *Ochrona własności intelektualnej, Problemy społeczne i zawodowe informatyki, Język angielski,* 2 przedmioty humanistyczne do wyboru spośród przedmiotów: *Wstęp do prawoznawstwa, Elementy komunikacji społecznej, Podstawy psychologii lub Podstawy socjologii*. W bloku przedmiotów specjalnościowych uwzględniono 12 pkt. ECTS, które student uzyskuje w wyniku realizacji procesu dyplomowania (*Proseminarium* - 15 godzin zajęć/2 pkt. ECTS oraz *Seminarium dyplomowe* – 60 godzin zajęć/10 pkt. ECTS), a także 4 pkt. ECTS za odbycie i zaliczenie praktyki zawodowej.

Zgodnie z częścią IV standardu kształcenia elementem programu kształcenia jest praktyka, której czas trwania na studiach inżynierskich powinien wynosić co najmniej 4 tygodnie. Analizowane plany studiów zakładają odbycie przez studentów studiów

stacjonarnych i niestacjonarnych praktyki zawodowej (4 tygodnie), za zaliczenie której student otrzymuje 4 pkt. ECTS. Wymaganie części IV standardu jest zatem spełnione.

Zgodnie z wymogami §4 ust. 3 Rozporządzenia MNiSzW z dn. 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164 poz. 1166 z późn. zm.) liczba godzin zajęć w ramach przedmiotów do wyboru powinna stanowić co najmniej 30% liczby godzin, będącej różnicą łącznej liczby godzin zajęć określonej w standardach i liczby godzin zajęć przeznaczonych na realizację treści podstawowych, kierunkowych oraz zajęć ujętych w cz. V standardu kształcenia. Wymagana ww. Rozporządzeniem minimalna liczba godzin zajęć do wyboru wynosi zatem:

- na studiach stacjonarnych: 2300 - (330+733+338) = 899, z czego 30% to 270 godzin;
- na studiach niestacjonarnych: 1380 - (288+664+218) = 210, z czego 30% to 63 godziny.

Analizowane programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych umożliwiają studentowi obieralność przedmiotów w wymiarze: 960 godzin zajęć na studiach stacjonarnych oraz 490, 486 i 496 godzin zajęć dla specjalności *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych, Inżynieria oprogramowania i baz danych* oraz *Grafika i animacja komputerowa* odpowiednio. Oznacza to, że sprawdzany warunek jest spełniony.

Analizowany plan studiów dla naboru 2011/2012 spełnia wymagania §11 ust.1, 2 Rozporządzenia MNiSzW z dn. 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki (Dz. U. Nr 164, Poz. 1166 z późn. zm.), zgodnie z którymi przynajmniej 50% godzin ogółu zajęć powinno być prowadzone w formie innej niż wykłady (np. ćwiczenia projektowe, audytoryjne lub laboratoryjne) oraz że przynajmniej 50% godz. łącznej liczby godzin zajęć stanowić powinny przedmioty techniczne. Na studiach stacjonarnych bowiem liczba godzin zajęć niebędących wykładami wynosi 1393 godz. (60,5%), 1390 godz. (60,4 %) i 1408 godz. (61,2 %), natomiast przedmioty techniczne w planach studiów stacjonarnych stanowią 1375 godz. (59,7%), 1493 godz. (64,9 %) i 1388 godz. (60,3 %) odpowiednio dla specjalności *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych, Inżynieria oprogramowania i baz danych* oraz *Informatyka śledcza*.

Na studiach niestacjonarnych liczba godzin zajęć niebędących wykładami wynosi 837 godz. (52,3 %), 837 godz. (52,4 %) oraz 863 godz. (53,7 %) natomiast przedmioty techniczne w planach studiów stacjonarnych stanowią 1008 godz. (63,1 %), 1028 godz. (64,6 %) i 1020 godz. (63,7 %) odpowiednio dla specjalności *Inżynieria infrastruktury sieciowej i systemów informatycznych, Inżynieria oprogramowania i baz danych* oraz *Informatyka śledcza*.

Porównanie treści kształcenia wymaganych standardem z treściami kształcenia analizowanych planów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla naboru 2011/2012 pozwala na stwierdzenie, że uwzględniają one wszystkie treści kształcenia w zakresie treści podstawowych i kierunkowych, przewidziane standardem.
Grupa treści podstawowych obejmuje łącznie 330 godzin zajęć/31 pkt. ECTS na studiach stacjonarnych oraz 288 godzin zajęć/36 pkt. ECTS na studiach niestacjonarnych, przy 255 godzinach zajęć/27 pkt. ECTS wymaganych standardem.

Grupa treści kierunkowych obejmuje łącznie 733 godzin zajęć/64 pkt. ECTS na studiach stacjonarnych oraz 664 godzin zajęć/76 pkt. ECTS na studiach niestacjonarnych, przy 660 godzin zajęć/69 pkt. ECTS wymaganych standardem.

Z analizowanych planów studiów wynika, że zapewniają one studentom, zgodnie ze standardem kształcenia (cz. V, Inne wymagania):

- 180 godzin zajęć/6 pkt. ECTS z języka angielskiego na studiach stacjonarnych oraz 120 godzin zajęć/6 pkt. ECTS na studiach niestacjonarnych;
- 60 godzin zajęć/2 pkt. ECTS z wychowania fizycznego na studiach stacjonarnych.

W analizowanych planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych występują ponadto wymagane standardem zajęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii. Spełnione jest także wymaganie standardu, zgodnie z którym program nauczania powinien zawierać treści humanistyczne w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, którym należy przypisać nie mniej niż 3 punkty ECTS. W analizowanych planach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych umieszczono przedmioty, który zawierają treści humanistyczne realizowane w łącznym wymiarze 60 godzin zajęć/6 pkt. ECTS.

Zgodnie ze standardem (cz. V Inne wymagania, pkt 5) elementem programu studiów inżynierskich powinno być zespołowe przedsięwzięcie inżynierskie, rozumiane jako zaawansowane zadanie informatyczne, postawione przed zespołem studenckim. W analizowanych planach studiów elementem tym jest przedmiot *Projekt*, który jest realizowany w wymiarze 90 godzin zajęć/6 pkt. ECTS na studiach stacjonarnych i 32 godziny zajęć/6 pkt. ECTS na studiach niestacjonarnych.

Proces dyplomowania obejmuje *Proseminarium* - 15 godzin zajęć/2 pkt. ECTS na studiach stacjonarnych i 8 godzin zajęć/2 pkt. ECTS na studiach niestacjonarnych, realizowane w semestrze V oraz *Seminarium dyplomowe* – 60 godzin zajęć/10 pkt. ECTS) na studiach stacjonarnych i 32 godzin zajęć/10 pkt. ECTS na studiach niestacjonarnych, realizowane w semestrach VI, VII. W procesie dyplomowania można zauważyć brak kursu *Praca dyplomowa.*

W ocenie zgodności analizowanych planów studiów z zakładanymi celami kształcenia deklarowanymi m.in. dla przyjętej sylwetki absolwenta wątpliwości budzi, podobnie jak dla programów studiów dla naborów 2012/2013-2014/2015, możliwość osiągnięcia tych celów w zakresie kształcenia technicznego z uwagi na brak określenia w planach studiów liczby zajęć laboratoryjnych i projektowych, realizowanych w ramach poszczególnych przedmiotów. Poważne wątpliwości budzi także możliwość osiągnięcia uzyskania wymaganych standardem efektów kształcenia w zakresie przedmiotu *Fizyka*, określonych jako „*umiejętności i kompetencje: analizowania i wyjaśniania obserwowanych zjawisk; tworzenia i weryfikacji modeli świata rzeczywistego oraz posługiwania się nimi w celu predykcji zdarzeń i stanów*", w sytuacji braku w infrastrukturze dydaktycznej ocenianego kierunku laboratorium fizyki.

Sekwencja przedmiotów składających się na analizowane plany studiów nie budzi zastrzeżeń.

Integralną częścią procesu kształcenia, realizowanego na ocenianym kierunku są praktyki zawodowe. Ogólne zasady realizowania praktyk określa Regulamin studiów oraz Regulamin praktyk Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach. Za odbycie i zaliczenie praktyki student otrzymuje 4 pkt. ECTS. We wszystkich analizowanych planach studiów dla naborów 2011/2012 – 2014/2015 studenci ocenianego kierunku odbywają praktykę zawodową w wymiarze 4 tygodni, odbywaną po IV semestrze. Zakres merytoryczny praktyk określa program praktyk. Dokumentację dotyczącą praktyk,

będącą podstawę ich zaliczenia, stanowią: dziennik praktyk, karta ukończenia praktyki oraz sprawozdanie z realizacji praktyki. Student prowadzi na bieżąco dziennik praktyk, w postaci codziennych zapisów wykonywanych czynności, potwierdzoną pieczątką placówki i podpisem zakładowego opiekuna praktyki. Zaliczenie praktyki dokonywane jest na podstawie dziennika praktyk i sprawozdania z praktyki, potwierdzonego przez kierownika jednostki organizacyjnej, w której student realizował praktykę lub wyznaczonego do opieki nad studentem pracownika tej jednostki. Zaliczenia praktyki dokonuje Dziekan poprzez odpowiedni wpis do karty zaliczeniowej praktyki. Praktyka podlega zaliczeniu bez oceny.
Praktyki zawodowe wpisuje się do indeksu i karty okresowych osiągnięć wraz z innymi zajęciami dydaktycznymi ustalonymi planem studiów. Zaliczenie praktyk zawodowych jest warunkiem zaliczenia semestru, którego program przewiduje realizacje tych zajęć. Dla zapewnienia właściwego przebiegu praktyk Uczelnia podpisuje z zakładami pracy przyjmującymi studentów na praktyki stosowne umowy o współpracy. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z wykazem instytucji, przedsiębiorstw oraz firm, w których studenci ocenianego kierunku „informatyka" odbywali praktyki zawodowe w r. ak. 2012/2013. Z analizy tego wykazu wynika, że większość przedsiębiorstw, firm lub biur informatycznych charakteryzuje się obszarem działalności zawodowej, który jest bezpośrednio związany z ocenianym kierunkiem „informatyka".

Na podstawie analizy aktów normatywnych oraz dokumentacji związanej z organizacją, ewidencją, kontrolowaniem i zaliczaniem praktyk zawodowych, przedłożonej Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji można stwierdzić, że proces planowania, organizacji, realizacji oraz rozliczania praktyk zawodowych przebiega na ocenianym kierunku właściwie. Dobór instytucji i przedsiębiorstw, w których studenci odbywają praktyki dobrze służy wzbogacaniu umiejętności i kompetencji zawodowych studentów.

Z opinii studentów formułowanych w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wynika, ze system organizacji i zaliczania praktyk nie budzi żadnych zastrzeżeń. Zdaniem studentów odbywanie praktyk umożliwia poznanie pracy na stanowiskach informatycznych, podstawowych metod, form i narzędzi pracy, organizacji pracy, a także rozwija umiejętności związane z wykorzystaniem w praktyce metod i środków informatyki w pracy zawodowej.

Ocena możliwości osiągnięcia zakładanych dla kierunku efektów kształcenia poprzez realizację efektów kształcenia określonych dla poszczególnych przedmiotów, w tym praktyki zawodowej oraz możliwości osiągnięcia celów i efektów kształcenia określonych w ramach poszczególnych przedmiotów została przeprowadzona na podstawie analizy zawartości kart opisów przedmiotów. Na podstawie analizy szczegółowych celów i efektów kształcenia, zawartych w opisach poszczególnych przedmiotów oraz sposobów i metod weryfikacji ich osiągania przez studentów można stwierdzić, że cele i efekty kształcenia określone dla tych przedmiotów w kategoriach „wiedza" i „kompetencje społeczne" są w pełni osiągalne poprzez realizację przewidzianych treści zajęć w ramach planowanych rodzajów zajęć. Z uwagi jednak na brak we wszystkich analizowanych planach studiów dla naborów 2011/2012 – 2014/2015 określenia liczby godzin laboratoryjnych i projektowych w ramach poszczególnych przedmiotów, w tym także w ramach przedmiotów technicznych i przedmiotu *Fizyka* wątpliwości budzi możliwość osiągnięcia zakładanych efektów przedmiotowych i kierunkowych w zakresie kategorii „umiejętności".

Z analizy matrycy efektów kształcenia, udostępnionej Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji wynika, że wszystkie efekty kształcenia zdefiniowane dla ocenianego kierunku „informatyka" są w dostatecznym stopniu pokryte przez efekty kształcenia

związane z poszczególnymi przedmiotami, tzn. każdemu kierunkowemu efektowi kształcenia odpowiada co najmniej jeden przedmiot, który go pokrywa.

Zgodnie z Regulaminem studiów Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach studentom Uczelni umożliwia się studiowanie według indywidualnych planów studiów i programów kształcenia (§24 ust.1-9). Studia według indywidualnych planów studiów i programów kształcenia (IPK) polegają w szczególności na poszerzeniu obowiązującego na danym kierunku studiów programu kształcenia o dodatkowe przedmioty lub o wybraną specjalność, bądź przyjęciu zmodyfikowanego programu kształcenia w ramach specjalności lub możliwości realizowania planu studiów obowiązującego na określonym kierunku lub specjalności w innej niż przyjęta kolejności chronologicznej oraz możliwości uzyskiwania zaliczeń i zdawania egzaminów w terminach ustalonych indywidualnie z prowadzącymi zajęcia. Decyzję o rozpoczęciu przez studenta studiów według indywidualnych planów studiów i programów kształcenia podejmuje Dziekan na wniosek studenta, złożony co najmniej na trzy tygodnie przed rozpoczęciem semestru, wyznaczając mu opiekuna spośród pracowników posiadających co najmniej stopień naukowy doktora. Na wniosek opiekuna studiujący według IPK może uzyskać zgodę Dziekana na wyłączenie z programu kształcenia niektórych przedmiotów zawartych w programie obowiązującym wszystkich studentów i włączenie przedmiotów odpowiadających własnym zainteresowaniom. Wyłączenia nie mogą dotyczyć przedmiotów realizujących podstawowe treści kształcenia. Ostateczny termin zaliczenia semestru studiów dla studenta studiującego według IPK upływa z dniem zakończenia sesji poprawkowej. Student studiujący według IPK może, za zgodą Dziekana, zaliczyć część programu kształcenia w innej uczelni w kraju albo zagranicą, w której funkcjonuje europejski system transferu i akumulacji punktów (ECTS) – przy uwzględnieniu obowiązującej liczby punktów ECTS. W przypadku zaliczenia części programu kształcenia w uczelni zagranicznej, w której nie funkcjonuje ECTS, decyzje o sposobie przeliczenia ocen na system obowiązujący w Uczelni podejmuje Dziekan.

Regulamin studiów stwarza także studentom możliwość studiowania według Indywidualnego Planu Studiów (IPS). Studiowanie w tym trybie polega na określeniu indywidualnych sposobów i terminów oraz form realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z planu studiów i programu kształcenia, w tym: zaliczeń, egzaminów, praktyk itp., przy czym sposób zaliczania zajęć obowiązkowych, w tym uczestnictwo w zajęciach, terminy zaliczeń i zdawania egzaminów - student ustala z prowadzącym dane zajęcia w ciągu czterech tygodni od dnia odbioru decyzji Dziekana przyznającej IPS. W uzasadnionych przypadkach student, któremu przyznano prawo studiowania według IPS może być decyzją Dziekana zwolniony z udziału w zajęciach obowiązkowych z niektórych przedmiotów. Studia według IPS mogą się rozpoczynać z początkiem każdego semestru studiów, w tym semestru pierwszego. Studia według IPS muszą spełniać wszystkie wymogi określone efektami kształcenia dla danego kierunku i formy studiów oraz poziomu kształcenia. O IPS mogą ubiegać się w szczególności studenci: niepełnosprawni, dotknięci chorobą, uniemożliwiającą systematyczne uczestnictwo w zajęciach, sprawujący bezpośrednią opiekę nad członkiem najbliższej rodziny, zakwalifikowani na studia lub praktyki zagraniczne, będący członkami sportowej kadry narodowej, rezerwy kadry narodowej lub kadry akademickiej, bez względu na ich przynależność klubową, z powodu szczególnej sytuacji - uznanej przez Dziekana - nie mogący realizować studiów w trybie zwykłym. Decyzję w sprawie realizacji studiów wg IPS wydaje Dziekan na okres jednego semestru.

Reasumując można stwierdzić, że możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych oraz studentów niepełnosprawnych, stwarzane studentom ocenianego kierunku „informatyka" nie budzą zastrzeżeń.

Z wypowiedzi studentów w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wynikało, że stosowane w procesie kształcenia metody dydaktyczne spełniają ich oczekiwania w kontekście osiągania założonych efektów kształcenia. Studenci nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń w zakresie funkcjonującego w Uczelni systemu indywidualizacji procesu kształcenia. Z ich wypowiedzi wynikało, że wiedzą o możliwościach, jakie ten system stwarza. Studenci nie zgłaszali zastrzeżeń do zawartości programowej oraz sekwencji przedmiotów realizowanych w obowiązujących ich programach studiów. Zdaniem studentów realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

2). Zakładane efekty kształcenia dla ocenianego kierunku „informatyka" są określone:

- w programach kształcenia dla naboru 2011/2012: w sylwetce absolwenta oraz efektach kształcenia dla poszczególnych przedmiotów;
- w programach kształcenia dla naborów z lat 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015: poprzez kierunkowe oraz przedmiotowe efekty kształcenia.

Zgodnie z oceną przedstawioną w pkt. 2.1 niniejszego Raportu opis ww. zakładanych kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia jest wewnętrznie spójny. Treści programowe poszczególnych przedmiotów realizowanych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych określone są w kartach opisu przedmiotów, opublikowanych na stronie internetowej Wydziału Zarządzania GWSH, dostępnej dla studentów i nauczycieli Wydziału (dostęp ze strony https://ehms.gwsh.edu.pl/ po zalogowaniu się). Karty te, oprócz określenia treści kształcenia, zawierają m.in. określenie form i metod dydaktycznych wykorzystywanych dla potrzeb realizacji procesu kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów oraz sposobów weryfikacji osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia. Uwzględniając reakcję Uczelni na sygnalizowane przez Zespół Oceniający PKA wątpliwości co do możliwości osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów przedmiotowych i kierunkowych w kategorii „umiejętności" można stwierdzić, że zakładane efekty kształcenia, treści programowe poszczególnych przedmiotów, wynikające z planu studiów oraz stosowane formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Podczas spotkań z Zespołem Oceniającym PKA zarówno studenci, jak i nauczyciele akademiccy, uznali formy realizacji poszczególnych zajęć oraz stosowane w trakcie tych zajęć metody dydaktyczne za właściwe, przy czym część nauczycieli podzielało zastrzeżenia Zespołu Oceniającego PKA, dotyczące braku określenia liczby godzin zajęć laboratoryjnych i projektowych w przedmiotach technicznych. W opinii studentów, stosowane formy i metody prowadzenia zajęć dobrze służą procesowi uczenia się.

Ocena końcowa 3 *kryterium ogólnego*: <u>w pełni</u>

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*:

1). Programy kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka", opracowane dla naborów 2012/2013, 2013/2014 oraz 2014/2015 spełniają wszystkie wymagania wynikające z Rozporządzenia MNiSzW z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243 Poz.1445 z późn. zm.) i umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku,

w czasie określonym w programie studiów w kategoriach „wiedza” oraz „kompetencje społeczne”. Zespół Oceniający PKA pozytywnie ocenia reakcję Uczelni na sygnalizowane wątpliwości co do możliwości osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów przedmiotowych i kierunkowych w kategorii „umiejętności”, polegającą na zmodyfikowaniu planów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla kierunku „informatyka” dla naboru 2014/2015, w których w poszczególnych przedmiotach, obok wykładów i ćwiczeń rachunkowych, wyodrębniono zajęcia laboratoryjne, z przypisaniem im godzin zajęć.

Programy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla naboru 2011/2012 są w zasadzie zgodne z wymaganiami standardu kształcenia dla tych studiów, zawartymi w Rozporządzeniu MNiSzW z dn. 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki, Załącznik nr 45 (Dz. U. Nr 164 Poz. 1166 z późn. zm.). Stwierdzone przez Zespół Oceniający PKA niezgodności dotyczą niespełnienia przez plan studiów stacjonarnych wymaganej standardem, minimalnej liczby punktów ECTS, które powinien uzyskać student w wyniku ukończenia tych studiów. Ponadto plany studiów stacjonarnych i niestacjonarnych nie spełniają wymagania zawartego w §4 ust. 1 ww. Rozporządzenia, zgodnie z którym „*Plan studiów i program nauczania realizowany na studiach niestacjonarnych zapewnia nabycie tej samej wiedzy i uzyskanie tych samych kwalifikacji co na studiach stacjonarnych na tym samym kierunku studiów i poziomie kształcenia.*”

2). Opis zakładanych kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia jest wewnętrznie spójny. Uwzględniając reakcję Uczelni na sygnalizowane przez Zespół Oceniający PKA wątpliwości co do możliwości osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów przedmiotowych i kierunkowych w kategorii „umiejętności” można stwierdzić, że określone w planach studiów formy zajęć, a także treści kształcenia uwzględniające te formy gwarantują uzyskanie wszystkich zakładanych przedmiotowych i kierunkowych efektów kształcenia.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1). Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi łącznie 33 osób, z czego 11-tu zgłoszono do minimum kadrowego. Spośród pozostałych 22 osób, 5 jest zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, a 17 – na podstawie umowy cywilno-prawnej.

Osoby spoza minimum kadrowego prowadzące zajęcia na kierunku informatyka posiadają kwalifikacje naukowo-dydaktyczne w następujących obszarach: nauki prawne, nauki humanistyczne, nauki fizyczne, nauki ekonomiczne, nauki techniczne, nauki o zarządzaniu, nauki chemiczne.

Komisja PKA stwierdza, że **struktura kwalifikacji** pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku **umożliwia osiągnięcie założonych celów** kształcenia i efektów realizacji programu studiów I stopnia kierunku informatyka.

2). Pracownicy zaliczeni do minimum kadrowego są zatrudnieni na podstawie umów o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy i prowadzą zajęcia w wymiarze co najmniej 150 godzin w roku akademickim. Oznacza to, że każda z ww. osób **spełnia warunki formalne**, określone w

§ 13 Rozporządzenia MNiSzW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia par. 13, pkt 1 i 2, tj. są zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru oraz prowadzą osobiście zajęcia dydaktyczne w określonym wymiarze, odpowiednio 30 i 60 godzin.

Spośród pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego – 7-miu posiada stopień naukowy w dziedzinie nauk technicznych, z czego 2 – w dyscyplinie informatyka, a dla pozostałych 4 pracowników dyscyplina naukowa nie została podana (nie widnieje na dyplomie). 4 pracowników posiada stopień naukowy w obszarze nauk ekonomicznych i 1 - w dziedzinie nauk fizycznych. Spośród pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego 8-miu prowadzi badania w dyscyplinie informatyka, potwierdzone publikacjami, a dla 3 pracowników nie zidentyfikowano publikacji naukowych w dyscyplinie informatyka.

Dla 9-ciu pracowników zgłoszonych do minimum kadrowego Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa stanowi podstawowe miejsce pracy, a dla 2 – dodatkowe.

Wizytowany kierunek informatyka obejmuje dwa obszary kształcenia, tj. nauki techniczne i nauki społeczne, a w nich dwie dyscypliny, tj. informatykę i ekonomię. Wszystkie te obszary są reprezentowane przez pracowników zaliczonych do minimum kadrowego. Nauki techniczne są reprezentowane przez 7 pracowników, a nauki społeczne - przez 2. Zatem warunek zapisany w par. 12, pkt 3 Rozporządzenia MNiSzW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia jest spełniony.

Na podstawie Rozporządzenia MNiSzW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, w szczególności na podstawie par. 12, pkt 1.: "Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku", Komisja PKA do **minimum kadrowego** dla studiów I stopnia, kierunku informatyka **zaliczyła 7 pracowników samodzielnych i 2 pracowników ze stopniem doktora**.

W konsekwencji, do wymaganej liczby pracowników minimum kadrowego jest spełnione minimum kadrowe, zgodnie z Rozporządzeniem MNiSzW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia, w szczególności na podstawie par. 14 pkt. 1: "Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora".

Ze zgłoszonych przez Uczelnię do minimum kadrowego Komisja PKA nie zaliczyła 2 pracowników, ze względu na niespełnienie warunku określonego we wspomnianym par. 12, pkt 1. Rozporządzenia MNiSzW. Pracownicy ci prowadzą następujące zajęcia:

- Bezpieczeństwo systemów i sieci teleinformatycznych (wykład i ćwiczenia),
- Problemy społeczne i zawodowe informatyki (wykład),
- Kryptografia z elementami hakingu (wykład),
- Zabezpieczenie systemów informatycznych (wykład),
- Architektura systemów komputerowych (ćwiczenia),
- Usługi katalogowe systemów informatycznych (wykład i ćwiczenia),

- Bezpieczeństwo systemów informatycznych (wykład).

W konsekwencji, zdaniem Komisji PKA, osiągnięcie poniższych efektów kształcenia staje się niemożliwe:

- I_W29: zna zasady, metody i narzędzia wspomagające zachowanie bezpieczeństwa danych w systemach komputerowych,
- I_U23: potrafi, zgodnie z zadaną specyfikacją, zaprojektować oraz zrealizować prosty system informatyczny, używając właściwych metod, technik i narzędzi,
- I_U27: potrafi zabezpieczyć przechowywane i przesyłane dane przed nieuprawnionym dostępem.

Pracownicy zaliczeni do minimum kadrowego prowadzą badania naukowe w swoich macierzystych uczelniach, jak i w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej. Ich dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Pełne informacje o nauczycielach akademickich (stanowiących minimum kadrowe i pozostałych nauczycielach prowadzących zajęcia) przedstawiono w **załączniku nr 5.**

Skład minimum kadrowego na przestrzeni ostatnich lat należy ocenić jako częściowo stabilny. Spośród kadry zgłoszonej przez Uczelnię do minimum kadrowego, 1 osoba pracuje od 1996 roku, 1 - od 1998 roku, 1 - od 2001 roku, 1 - od 2005 roku, 2 - od 2006 roku, 5 - od 2014 roku.

Liczba studentów na ocenianym kierunku wynosi 115, a liczba pracowników zaliczonych przez PKA do minimum kadrowego wynosi 9. Stąd stosunek liczby pracowników do studentów wynosi 1:12,8, wobec wymaganego 1:60 dla kierunków studiów w obszarze nauk technicznych i 1:120 - dla kierunku studiów w obszarze nauk społecznych. Zatem, **spełniony jest warunek** określony w § 17.1 wyżej wymienionego Rozporządzenia MNiSzW, w zakresie **stosunku liczby osób wchodzących w skład minimum kadrowego do liczby studentów** kierunku.

3). Uczelnia stara się promować aktywność naukową pracowników poprzez finansowanie wyjazdów na konferencje, wymiany naukowe i granty wewnętrzne. Istnienie tego wsparcie zostało potwierdzone przez pracowników w trakcie spotkania z Komisją PKA. Fundusze pozyskiwane na te cele pochodzą głównie ze środków własnych Uczelni. Granty wewnętrzne są realizowane w dyscyplinach innych niż Informatyka. Wyjątkiem jest tu temat z pogranicza informatyki i marketingu "Zdobycie nowej wiedzy na temat kierunków zastosowań technik informatycznych w marketingowej działalności przedsiębiorstw", realizowany częściowo przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku informatyka.

Priorytetem Uczelni jest uzyskanie stałej obsady minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, takiej której podstawowym miejscem pracy będzie Uczelnia. Władze Uczelni przyznają jednak, że trudno jest znaleźć odpowiednich pracowników na pierwszy etat w Uczelni.

Ocena końcowa 4 *kryterium ogólnego*: <u>w pełni</u>

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie większości założonych celów i efektów kształcenia, za wyjątkiem wspomnianych I_W29, I_U23, I_U27.

2) Na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi łącznie 33 pracowników, z czego 9-miu zaliczono do minimum kadrowego. Liczba pracowników zaliczonych przez Komisję PKA do minimum kadrowego nie spełnia warunku z Rozporządzenia MNiSzW z dnia 3 października 2014, par. 14, pkt. 1 – jest spełnione minimum kadrowe.
   Wszyscy pracownicy zaliczeni do minimum kadrowego prowadzą badania w dyscyplinie informatyka lub ekonomia. Posiadają także stopnie naukowe w tych dyscyplinach. Prowadzone przez tych pracowników przedmioty nie zawsze są tematycznie zbieżne z prowadzonymi badaniami i publikacjami. Pozostała kadra dydaktyczna posiada wystarczające kwalifikacje do prowadzenia przedmiotów z ocenianego programu studiów.
3) Jednostka wspiera badania naukowe pracowników poprzez finansowanie wyjazdów na konferencje, wymiany naukowe i granty wewnętrzne. Fundusze pozyskiwane na te cele pochodzą głównie ze środków własnych Uczelni. Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczyli w realizacji projektu z pogranicza informatyki i marketingu.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Baza lokalowa Uczelni składa się aktualnie z czterech budynków o łącznej powierzchni 14 640 m^2. W budynkach tych mieszczą się:

- 15 sal wykładowych, o łącznej liczbie 1729 miejsc,
- 54 sale ćwiczeniowe, o łącznej liczbie 1464 miejsc,
- 8 laboratoriów komputerowych, o łącznej liczbie 188 miejsc,
- jedno studio telewizyjne, o łącznej liczbie 3 miejsc,
- jedno studio radiowe, o łącznej liczbie 4 miejsc,
- 25 sal specjalistycznych, o łącznej liczbie 600 miejsc,
- jedna sala gimnastyczna, o łącznej liczbie 30 miejsc,
- jedna siłownia, o łącznej liczbie 10 miejsc.

Wszystkie sale wykładowe i laboratoryjne są wyposażone w sprzęt multimedialny. Większość pomieszczeń jest klimatyzowana. Na podstawie wizytacji, Komisja stwierdza, że sale wykładowe i laboratoryjne są właściwe z punktu widzenia ergonomii pracy.

Laboratoria są wyposażone w komputery studenckie, w zależności od laboratorium jest ich od 7 do 25 i 1 - dla prowadzącego. Komputery w laboratoriach są dołączone do Internetu za pomocą łącza o przepustowości 50 Mb/s.

W laboratoriach komputerowych jest dostępne **licencjonowane oprogramowanie** (np. w ramach Microsoft DreamSpark Premium, Oracle) oraz oprogramowanie **open source** (środowiska programistyczne np. Eclipse, JSDK), właściwe do prowadzenia zajęć na kierunku informatyka.

Komisja stwierdza, że wyposażenie sprzętowe i oprogramowanie w salach laboratoryjnych jest właściwe i wystarczające do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku studiów.

GWSH posiada ponadto:

- laboratorium elektroniki i elektrotechniki wyposażone w zestawy umożliwiające testowanie działania podzespołów elektronicznych, zestawy programowalne Arduino oraz różnego rodzaju mierniki analogowe i cyfrowe;
- laboratorium komputerowe wyposażone w podzespoły elektroniczne i podzespoły służące do budowy komputerów PC.

W trakcie wizytacji laboratoriów, Komisja PKA stwierdziła **brak laboratorium fizyki**. Komisja zwróciła na to uwagę Władzom Uczelni, sugerując budowę rzeczywistego laboratorium. W dniu 29.10.2014 Komisja została poinformowana e-mailem przez P. Dyrektor o decyzji budowy laboratorium fizyki: "Kierując się zaleceniami Zespołu Wizytującego Polskiej Komisji Akredytacyjnej, Uczelnia wyodrębniła z nie w pełni wykorzystanych zasobów istniejącego Laboratorium Elektrotechniki i Elektroniki niezależne Laboratorium Fizyki, w którym prowadzone byłyby zajęcia z przedmiotu Fizyka. Niniejsze Laboratorium będzie jeszcze doposażone w tym semestrze o dodatkowe narzędzia dydaktyczne, na których zakup Uczelnia ma zamiar przeznaczyć kwotę około 30 tys. zł.".

Zdaniem Komisji obecny brak laboratorium fizyki nie wpływa jednak negatywnie na możliwości zdobywania wiedzy "I_W02: ma wiedzę w zakresie fizyki, umożliwiającą opis i zrozumienie podstawowych zjawisk fizycznych, w szczególności w nawiązaniu do technologii oraz pomiarów w obszarze informatyki" i umiejętności inżynierskich "IU_14: potrafi planować i przeprowadzać proste eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski i umiejętności". Technologie i pomiary w obszarze informatyki są nauczane w ramach laboratoriów elektroniki i elektrotechniki właściwie do tego celu wyposażonych. Umiejętności IU_14 są nabywane również w ramach zajęć we wspomnianych laboratoriach. IU_14 mogłyby zostać jednak pogłębione o inne rodzaje eksperymentów realizowanych w budowanym laboratorium fizyki.

Uczelnia posiada **bibliotekę,** dysponuje 55757 wolumenami, również na nośnikach elektronicznych i e-book PWN. Prenumeruje 91 czasopism, w tym 10 obcojęzycznych, posiada dostęp do 14 baz EBSCO (ok. 12 tys. tytułów czasopism). Bibliotek udostępnia czytelnię ogólną (60 stanowisk) i czytelnię multimedialną (18 stanowisk komputerowych). Stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu są wyposażone w oprogramowanie MS Office. Większość komputerów ma oprogramowanie dostosowane dla niedowidzących i niedosłyszących. Biblioteka udostępnia elektroniczne bazy wchodzące w skład Biblioteki Wirtualnej Nauki

Infrastruktura techniczna Uczelni jest przystosowana dla **osób niepełnosprawnych** ruchowo, niedowidzących i niedosłyszących. Udogodnienia te obejmują:

- podjazdy oraz zmodernizowane wejścia dla osób poruszających się na wózkach prowadzące do wszystkich budynków,
- windy w budynkach przystosowane do przewozu studentów niepełnosprawnych,
- szerokie przejścia w budynkach,
- osobne, odpowiednio przystosowane toalety,
- możliwość wypożyczenia laptopów z oprogramowaniem text to speach i speach to text, powiększającym
- słuchawki sprzętu telewizyjnego i audiowizualnego, powiększalniki kieszonkowe, przenośne skanery klasy A4, dyktafony,
- pionizatory,
- nawigacje dla osób niewidomych lub niedowidzących.

Ponadto, studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o studiowanie wg indywidualnego planu. Uczelnia posiada biuro ds. osób niepełnosprawnych, rozpatrujące podania studentów niepełnosprawnych. Biuro jest w trakcie uruchamiania usługi asystenta niepełnosprawnego i usługi tłumacza języka migowego oraz organizowania wyjazdów rehabilitacyjno-integracyjnych dla studentów niepełnosprawnych. Wsparcie studenta niepełnosprawnego polega m. in. na:

- opracowaniu strategii wsparcia edukacyjnego, w tym dopasowaniu zajęć z wychowania fizycznego,
- współpracy konsultantów ds. studenckich z wykładowcami,
- pośrednictwie lub mediacjach w kontaktach z innymi jednostkami uczelni,
- dodatkowym wsparciu materialnym - stypendium dla osoby niepełnosprawnej,
- szkoleniach i doradztwie w zakresie nowoczesnych rozwiązań technologicznych wspierających proces nauczania,
- adaptacji materiałów dydaktycznych do postaci elektronicznej lub brajlowskiej dla osób niewidomych,
- dostosowaniu formy egzaminów, np. zamianie formy pisemnej na ustną, zamianie formy ustnej na pisemną, rozłożeniu egzaminów w sesji egzaminacyjnej.

Ocena końcowa 5 *kryterium ogólnego:* <u>w pełni</u>

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryterium szczegółowego*

Infrastruktura lokalowa (pomieszczenia) i techniczna (wyposażenie laboratoriów, dostęp do Internetu, biblioteka) jest w pełni zadowalająca (za wyjątkiem laboratorium fizyki) i umożliwia ona osiągnięcie końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Infrastruktura lokalowa i techniczna jest właściwie dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Wpływ badań na proces dydaktyczny

W wyniku analizy otrzymanych materiałów Komisja PKA stwierdza, że wyniki badań naukowych prowadzonych przez pracowników w GWSH są częściowo wykorzystywane w procesie dydaktycznym:

Działalność naukowa

Wszelka działalność naukowa (m.in., realizacje projektów, wyjazdy na konferencje i do ośrodków zagranicznych) była wspierana głównie z funduszu wewnętrznego Uczelni, na kwotę 3mln zł. Na Wydziale Zarządzania (prowadzącego kierunek informatyka) prowadzone są badania naukowe i organizowane są konferencje i seminaria, także o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Działalność ta dotyczy w ogromnej większości pracowników związanych z pięcioma kierunkami studiów, tj. Zarządzaniem, Administracją, Prawem, Psychologią, Socjologią oraz Stosunkami Międzynarodowymi. W zakresie informatyki zrealizowano tylko

jeden projekt o charakterze biznesowo-ekonomicznym "Zastosowanie technologii informatycznych w działalności rynkowej przedsiębiorstw".

Liczba publikacji pracowników Wydziału Zarządzania w latach 2008-2014 przedstawia się następująco: 358 monografii i rozdziałów w monografiach, 12 skryptów uczelnianych, 268 artykułów naukowych, 12 zeszytów naukowych GWSH.

Wymiana naukowa
Uczelnia zawarła umowy o współpracy z instytucjami z Niemiec (3 instytucje), Szwajcaria (1), Ukraina (7), Białoruś (1), Czechy (2), Francja (1), USA (2), Chorwacja (1), Turcja (1), Rosja (6), Kazachstan (9). Ponadto, zawarła umowy o współpracy w ramach LLP Erasmus z 39 uczelniami europejskimi. Na podstawie tych umów pracownicy Uczelni odbyli 7 wyjazdów do ośrodków zagranicznych.

Ocena końcowa 6 *kryterium ogólnego:* nie dotyczy

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryterium szczegółowego*
W wyniku przeprowadzonych rozmów i analizy otrzymanych materiałów źródłowych Komisja stwierdziła ograniczony wpływ prowadzonych badań naukowych w GWSH na kształtowanie programu nauczania informatyki.
Pracownicy GWSH prowadzą badania naukowe i są autorami wielu publikacji, również na konferencjach międzynarodowych.
Uczelnia wspiera pracowników w pracach badawczych przeznaczając środki na ich wyjazdy naukowe i konferencyjne.
Istnieje wymiana pracowników GWSH z ośrodkami zagranicznymi.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1). Rekrutacja na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach przeprowadzana jest w oparciu o zasady wynikające z §68 ust. 1-4 i §69 ust. 1-9 Statutu GWSH oraz z art. 169 Ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Senat Uczelni uchwala warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach. Uchwały Senatu, określające zasady rekrutacji podawane są do publicznej wiadomości nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy i przesyła ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego. W trakcie wizytacji Zespół Oceniający PKA zapoznał się z uchwałami Senatu GWSH w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia w roku akademickim 2013/2014 oraz 2014/2015. Z analizy ww. uchwał wynika, że rekrutacja kandydatów na studia w Uczelni odbywa się w oparciu o następujące zasady:

- do studiowania w Uczelni na studiach pierwszego stopnia może być dopuszczona wyłącznie osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub równorzędne;
- wstęp na studia jest wolny, a nauka w Uczelni jest odpłatna;
- rekrutację na studia przeprowadzają Wydziałowe Komisje Rekrutacyjne, przyjmując kandydatów na poszczególne kierunki kształcenia do wysokości limitów ustalonych przez Senat;

- rekrutacja na poszczególne kierunki i stopnie studiów jest prowadzona na podstawie konkursu świadectw;
- osoby przyjęte, zobowiązane są do pisemnego potwierdzenia podjęcia studiów w dziekanacie w terminie określonym przez dziekana; brak takiego potwierdzenia powoduje skreślenie kandydata z listy osób przyjętych
- postępowanie kwalifikacyjne na studia I stopnia dla kandydatów, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości na podstawie egzaminu maturalnego („nowa matura"), egzaminu dojrzałości („stara matura") lub legitymujących się maturą międzynarodową prowadzone jest w oparciu o zróżnicowane zasady;
- decyzję w sprawie przyjęcia na studia podejmuje dziekan, biorąc pod uwagę sumę punktów uzyskanych przez kandydata w postępowaniu kwalifikacyjnym według listy rankingowej, kierując się określonymi przez Senat zasadami;
- od decyzji dziekana służy odwołanie do Rektora, w terminie czternastu dni od dnia doręczenia decyzji; decyzja Rektora jest ostateczna;
- kandydat otrzymuje pisemną decyzję o wyniku postępowania rekrutacyjnego;
- wyniki postępowania rekrutacyjnego są jawne;
- kandydat zakwalifikowany na studia, zawiera z Uczelnią pisemną umowę o świadczenie nauki, która określa warunki odpłatności za studia; spełnienie tego warunku stanowi podstawę do złożenia pisemnego ślubowania i immatrykulacji, tj. przyjęcia w poczet społeczności akademickiej; rotę ślubowania określa Statut GWSH;
- osoba przyjęta na studia nabywa prawa studenta z chwilą rozpoczęcia semestru;
- zasady i tryb przyjmowania na studia w Uczelni osób nie będących obywatelami polskimi określają odrębne przepisy; Uczelnia przyjmując na studia cudzoziemców, organizuje dla nich zajęcia z języka polskiego.

Analiza zasad rekrutacji na studia w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że umożliwiają one dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia oraz nie zawierają regulacji dyskryminujących jakąkolwiek grupę kandydatów.

Biorąc pod uwagę potencjał kadrowy oraz infrastrukturę dydaktyczną, w tym bazę laboratoryjną Wydziału Zarządzania, prowadzącego oceniany kierunek „informatyka", można stwierdzić, że liczba rekrutowanych studentów w pełni odpowiada możliwościom Jednostki i stwarza dobre warunki do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia.

2). Na ocenianym kierunku stosowany jest podobny jak na większości polskich uczelni wyższych system oceniania studentów. Zgodnie z Regulaminem studiów Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach wszystkie przedmioty (poza modułem *Praktyka zawodowa*) zaliczane są na ocenę szczegółową, a weryfikacja etapowych osiągnięć studentów realizowana jest za pomocą kolokwiów, sprawdzianów, ćwiczeń rachunkowych itp. Szczegółowe zasady i wymagania związane z zaliczeniem poszczególnych przedmiotów opisano w kartach ich opisu, poprzez podanie form zaliczenia, progów zaliczeń, wag poszczególnych składników oceny itp. W kartach opisu poszczególnych przedmiotów uruchamianych począwszy od roku akademickiego 2012/2013 zawarte są także informacje określające szczegółowe sposoby weryfikacji osiągania poszczególnych efektów kształcenia. Warunkiem zaliczenia semestru studiów jest uzyskanie 30 punktów ECTS.

System oceny osiągnięć studentów stosowany na ocenianym kierunku „informatyka" właściwie wspiera proces uczenia się. Obowiązujące w Uczelni zasady oceniania pracy

i postępów studentów w ramach poszczególnych przedmiotów zawarte są w kartach ich opisu, dostępnych w wirtualnym dziekanie (dostęp ze strony https://ehms.gwsh.edu.pl/ po zalogowaniu się).

Zgodnie z opiniami studentów, wyrażanymi w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, stosowane metody dydaktyczne oraz metody oceny osiągnięć sprzyjają obiektywizacji i przejrzystości procesu oceniania. Zasady oceny są wystandaryzowane i przestrzegane przez nauczycieli akademickich. Podczas spotkania studenci stwierdzili, że system oceniania jest zrozumiały i przejrzysty. Na pierwszych zajęciach w ramach każdego przedmiotu przekazywane są studentom informacje, dotyczące zakładanych efektów kształcenia, programu zajęć i wykazu zalecanej literatury, form uczestnictwa w zajęciach, sposobu bieżącej kontroli wyników nauczania, trybu i terminarza zaliczania, zasad ustalania oceny łącznej z przedmiotu oraz terminów i miejsc konsultacji. Wszystkie te informacje są także zawarte w kartach opisu poszczególnych przedmiotów. W ocenie studentów zaliczenia i egzaminy są przeprowadzane w sposób zgodny z określeniem sposobów zaliczania przedmiotów podanym w kartach ich opisów. Studenci mają możliwość zapoznania się ze swoimi pracami.

3). Realizacja procesu dydaktycznego na ocenianym kierunku „informatyka" odbywa się w oparciu o programy studiów, w których proces oceny osiągnięć studentów jest oparty o system punktów ECTS, co stwarza właściwe ramy w zakresie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów. Uczelnia, w tym prowadzący oceniany kierunek Wydział Zarządzania, stworzyły swoim studentom sprzyjające warunki uczestnictwa w międzynarodowych programach wymiany studentów, w tym głównie w programie LLP Erasmus i Erasmus+. Uczelnia podpisała kilkanaście umów bilateralnych dotyczących udziału studentów w programie Erasmus, z czego trzy mają ofertę dydaktyczną, która odpowiada kierunkowi „informatyka". Jednakże, jak wynika z informacji zawartych w Raporcie samooceny oraz uzyskanych przez Zespół Oceniający PKA w trakcie wizytacji, studenci ocenianego kierunku nie uczestniczą w międzynarodowej wymianie studenckiej. Zgodnie z Raportem samooceny w latach akademickich 2009/2010 – 2014/2015 żaden student ocenianego kierunku „informatyka" nie odbył części swoich studiów w uczelni zagranicznej (w ramach programów międzynarodowej wymiany studentów, w tym programów LLP Erasmus oraz Erasmus+). Na ocenianym kierunku w ww. okresie nie studiował także żaden student z uczelni zagranicznej.

Z wypowiedzi studentów w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wynikało, że głównym powodem braku zainteresowania udziałem w programach międzynarodowej wymiany studenckiej jest brak możliwości wyjazdu z kraju na okres jednego semestru z powodu różnego rodzaju zobowiązań jakie mają na miejscu, w tym głównie z zobowiązań wynikających z podjętej pracy zawodowej (na ocenianym kierunku studiów w okresie ostatnich 5 lat prowadzone są wyłącznie studia niestacjonarne). Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA procedury związane z wymianą międzynarodową są ogólnodostępne, a osoby zainteresowane udziałem w wymianie międzynarodowej nie napotykają żadnych problemów związanych z dotarciem do potrzebnych informacji. Z informacji przekazanych Zespołowi Oceniającemu PKA przez kierownictwo Wydziału Zarządzania wynika, że pomimo podejmowanych prób zwiększenia zainteresowania studentów udziałem w programie Erasmus, sytuacja w tym zakresie nie poprawiła się na przestrzeni ostatnich kilku lat. Zespół Oceniający PKA ocenia te działania jako mało skuteczne i niewystarczające. Wydaje się, że główną przyczyną braku zainteresowania studentów ocenianego kierunku odbyciem części studiów w uczelniach

zagranicznych jest niedostosowanie oferty Uczelni do oczekiwań studentów kierunku „informatyka". Wśród zagranicznych uczelni partnerskich GWSH w Katowicach nie ma bowiem żadnej uczelni prowadzącej kierunek pokrewny do ocenianego kierunku „informatyka". Zespół Oceniający PKA rekomenduje podjęcie działań służących rozszerzeniu oferty Uczelni w ramach programów międzynarodowej wymiany studentów o kierunki pokrewne kierunkowi „informatyka".

Zespół Oceniający PKA nie uzyskał żadnych informacji świadczących o udziale studentów ocenianego kierunku w programach krajowej wymiany studenckiej, w tym w programie MOSTECH.

4). Uczelnia oraz prowadzący oceniany kierunek Wydział Zarządzania podejmują szereg działań mających na celu zapewnienie studentom właściwego wsparcia w procesie kształcenia. Służy temu w szczególności:

- stosowanie systemu oceny uzyskanych przez studentów efektów kształcenia zorientowanego na proces uczenia się; system ten zawiera standardowe wymagania, zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;
- opracowanie systemu pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyjającej rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiąganiu założonych efektów kształcenia;
- stwarzanie studentom możliwości rozwoju organizacyjnego w ramach pracy w Samorządzie Studenckim i innych organizacjach, działających na terenie Uczelni, w tym w studenckich kołach naukowych; w skład Samorządu wchodzą studenci reprezentujący różne lata i formy studiów, wybierani w corocznych wyborach; Samorząd reprezentuje studentów GWSH w kontaktach z kierownictwem Uczelni; jego przedstawiciele biorą czynny udział w posiedzeniach Senatu, Rady Wydziału oraz komisji tych ciał kolegialnych, które dotyczą studentów; przedstawiciele Samorządu podkreślali bardzo dobre relacje z władzami Uczelni; Samorząd Studencki posiada własne, właściwie wyposażone w sprzęt biurowy pomieszczenie, gdzie w wyznaczonych godzinach pełnione są dyżury jego przedstawicieli; Samorząd Studencki oprócz realizacji swoich zadań ustawowych, jest organizatorem i inicjatorem szeregu inicjatyw kulturalnych, rozrywkowych, sportowych i innych; w organizacji tych przedsięwzięć Samorząd wykorzystuje przyznane przez władze Uczelni dofinansowanie; roczny budżet Samorządu Studenckiego wynosi około 30 000 zł;
- zapewnienie studentom dostępu do informacji związanych z tokiem studiów za pośrednictwem strony internetowej Uczelni, w tym zwłaszcza *Wirtualnego dziekanatu*, informacji wywieszanych w gablotach na terenie Uczelni, w tym Wydziału Zarządzania, informacji udzielanych przez prowadzących zajęcia dydaktyczne i pracowników administracji; wirtualny dziekanat udostępnia informacje dotyczące m.in.: przebiegu procesu kształcenia, w tym plany studiów, opisy kart przedmiotów, podstawowe akty prawne związane z procesem studiowania, wymiany międzynarodowej, zasad odpłatności za usługi edukacyjne, a także informacje w zakresie kryteriów przyznawania świadczonej pomocy materialnej, aktualne komunikaty, harmonogramy zajęć i konsultacji; ogłoszenia te są również zamieszczane na tablicach ogłoszeń znajdujących się budynku.

System opieki naukowej i dydaktycznej na ocenianym kierunku należy ocenić pozytywnie. System opiera się na bardzo dobrych kontaktach kadry dydaktycznej Wydziału

Zarządzania, w tym zwłaszcza Katedry Informatyki ze studentami, na co zwracali uwagę studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA. Kadrę dydaktyczną prowadzącą zajęcia na ocenianym kierunku „informatyka" stanowi stabilny zespół doświadczonych nauczycieli akademickich. System konsultacji jest właściwie zorganizowany: każdy prowadzący zajęcia nauczyciel akademicki ma zaplanowane godziny konsultacji w tygodniu oraz w trakcie zjazdów na studiach niestacjonarnych. Stosunkowo niewielka liczba studentów pozwala na organizację procesu kształcenia w małolicznych grupach szkoleniowych, co znacząco wpływa na poprawę jakości kształcenia, zwiększając możliwości indywidualnego podejścia nauczycieli do poszczególnych studentów.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA potwierdzili pełną dostępność nauczycieli akademickich w godzinach konsultacji. Dla ułatwienia kontaktu prowadzący podają studentom również swoje adresy e-mail oraz często numery telefonów. Studenci podczas spotkania podkreślali również dużą swobodę w wyborze tematów pracy dyplomowej oraz promotora. Liczba osób w grupach seminaryjnych jest w opinii studentów odpowiednia, a promotorzy poświęcają dyplomantom wystarczającą ilość czasu.

W budynku zajmowanym przez prowadzący oceniany kierunek „informatyka" Wydział Zarządzania studenci mają pełny dostęp do Internetu za pośrednictwem bezprzewodowej sieci komputerowej, z której, po zalogowaniu się, mogą korzystać bez ograniczeń. W wyznaczonych godzinach studenci mogą korzystać z pracowni komputerowych poza zajęciami dydaktycznymi.

Studenci Uczelni mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe pracując w studenckich kołach naukowych, w tym w dedykowanym studentom ocenianego kierunku studiów Kole Naukowym Informatyki oraz Kole Naukowego Zarządzania i Zintegrowanych Systemów Informatycznych. Część studentów ma możliwość uczestniczenia w badaniach naukowych prowadzonych na Wydziale Zarządzania, współpracując z wybranymi nauczycielami akademickimi. Dotyczy to w szczególności studentów, będących członkami ww. studenckich kół naukowych.

Osiągnięciu zakładanych celów i efektów kształcenia służą zalecane w ramach poszczególnych przedmiotów materiały dydaktyczne, w tym zwłaszcza literatura podstawowa i uzupełniająca. Znaczącym wsparciem procesu uczenia się są w tym zakresie zasoby Biblioteki Uczelnianej GWSH w Katowicach. Z opinii wypowiadanych przez studentów w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wynika, że studenci, zwłaszcza w trakcie przygotowywania prac dyplomowych, chętnie korzystają z udostępnianych przez Bibliotekę elektronicznych baz danych, w tym Wirtualnej Biblioteki Nauki, do których mają dostęp z dowolnego komputera podłączonego do uczelnianej sieci komputerowej.

W procesie zapewniania studentom właściwej opieki naukowej i dydaktycznej dużą, pozytywną rolę odgrywa wykorzystywany dla wspierania realizowanego na ocenianym kierunku procesu dydaktycznego moduł *Wirtualny dziekanat* systemu EHMS firmy HMS Solution, będący nowoczesnym i intuicyjnym narzędziem, umożliwiającym użytkownikom przeglądanie przez witrynę www danych Uczelni takich jak: dane osobowe i informacje o przebiegu studiów, zdjęcia studentów i wykładowców, wydruk protokołów i list studenckich, daje możliwość stworzenia elektronicznego protokołu egzaminacyjnego, czyli rejestrację ocen studenta przez wykładowcę. *Wirtualny Dziekanat* działa całą dobę, nie ogranicza się do godzin pracy tradycyjnego dziekanatu, nie absorbuje czasu pracy jego pracowników. Możliwości korzystania z wirtualnego dziekanatu oraz dostęp do danych w

ramach profili typu: administrator, rektor, dziekan, wykładowca, kwestura, pracownik dziekanatu oraz student. Na spotkaniach Zespołu Oceniającego PKA ze studentami i nauczycielami akademickimi wyrażane były opinie potwierdzające zalety i przydatność modułu *Wirtualny Dziekanat* w praktyce funkcjonowania prowadzącego oceniany kierunek „informatyka" Wydziału Zarządzania.

Regulamin studiów w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach przewiduje określone możliwości indywidualizacji procesu kształcenia, z których mogą korzystać najlepsi studenci oraz studenci niepełnosprawni. Uczelnia stwarza także studentom możliwości odbywania części swoich studiów w innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Mobilność studencką umożliwia przede wszystkim wdrożony system punktów ECTS, dzięki któremu osiągnięcia są studentów uzyskane w innych uczelniach (krajowych i zagranicznych, np. w ramach programu LLP Erasmus) są przenoszone i zaliczane po powrocie do uczelni macierzystej.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie Regulaminu przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej, który został pozytywnie zaopiniowany przez Samorząd Studencki. Zapewnia on studentom możliwość ubiegania się o wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w Art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Na wniosek właściwego organu samorządu studenckiego, Dziekan powołuje Wydziałową Komisję Stypendialną, która rozpatruje wnioski studentów dotyczące świadczeń pomocy materialnej. Większość składu Komisji Stypendialnej stanowią studenci Wydziału. W przypadku ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów Regulamin uwzględnia, poza wysoką średnią ocen, osiągnięcia naukowe, artystyczne oraz sportowe. W ocenie studentów kryteria przyznawania świadczeń są przejrzyste i motywujące do osiągania lepszych wyników w nauce. W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci podkreślali, że wszystkie informacje dotyczące pomocy materialnej znajdują się w gablotach informacyjnych oraz na stronie internetowej Wydziału. Wysokość stypendiów w ich opinii jest zadowalająca. W roku akademickim 2013/2014 studentom ocenianego kierunku „informatyka" przyznano: 5 stypendiów Rektora dla najlepszych studentów, 6 stypendiów socjalnych oraz 4 stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych.

Studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu organizacji procesu dydaktycznego do ich możliwości. Sprawy studenckie rozpatrywane są indywidualnie przez wykwalifikowanych koordynatorów/konsultantów Biura ds. osób niepełnosprawnych (BON), którzy analizują sytuację akademicką oraz zdrowotną danej osoby, opracowują właściwe adaptacje form zajęć uwzględniających specyfikę określonej dziedziny wiedzy oraz potrzeby studentów. Pracownicy BON udzielają również wsparcia podczas rekrutacji na studia, udzielając informacji o kryteriach przyjęcia, udogodnieniach przewidzianych dla osób niepełnosprawnych i programach celowych PFRON i innych instytucji. Wsparcie studenta niepełnosprawnego polega m.in. na: umożliwieniu studiowania w ramach indywidualnego planu studiów, opracowaniu strategii wsparcia edukacyjnego, w tym dopasowaniu zajęć z wychowania fizycznego, dodatkowym wsparciu materialnym – stypendium dla osób niepełnosprawnych, adaptacji materiałów dydaktycznych do postaci elektronicznej lub brajlowskiej dla osób niewidomych i niedowidzących, dostosowaniu formy egzaminów, np. zamianie formy pisemnej na ustną.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci pozytywnie ocenili obowiązujący w Uczelni system pomocy materialnej, w tym system stypendialny. Akty

prawne dotyczące pomocy materialnej studentom dostępne są na stronie internetowej Uczelni oraz są wywieszone na tablicach informacyjnych.

Reasumując, system opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom ocenianego kierunku studiów należy ocenić pozytywnie.

Obsługa administracyjna studentów odbywa się na szczeblu Wydziału (dziekanat) oraz Rektoratu (Dział Nauczania i Spraw Studenckich). Studenci za pomocą anonimowych ankiet oceniają jakość procesu obsługi studentów przez pracowników administracyjnych, w tym dziekanatu. Wyniki ankiety są wykorzystywane w procesie doskonalenia jakości procesu obsługi studenta na Wydziale i w Uczelni.

Wnioski studentów, dotyczące wszystkich spraw związanych z tokiem studiów, adresowane do Dziekana lub Rektora mogą być składane w formie pisemnej za pośrednictwem dziekanatu. Studenci mogą także zwracać się bezpośrednio do osób funkcyjnych, w tym do Dziekana i Rektora, korzystając z systemu planowanych dyżurów tych osób. Informacje o terminach przyjęć studentów przez poszczególne osoby funkcyjne są dostępne w Wirtualnym dziekanacie oraz w gablotach informacyjnych. W trakcie wizytacji Zespół Oceniający PKA nie otrzymał żadnych informacji i sygnałów, które mogłyby świadczyć o nieprawidłowościach w zakresie systemu rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz rozstrzygania zgłaszanych przez studentów spraw.

W trakcie spotkania Zespołu Oceniającego PKA ze studentami formułowane były opinie, z których wynika, że studenci są zadowoleni z wdrożonego w Uczelni systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej. Jako mocne strony Wydziału i Uczelni studenci wskazywali przede wszystkim doświadczoną i życzliwą kadrę nauczycieli akademickich oraz sprzyjającą uczeniu się atmosferę, będącą konsekwencją zapewnienia dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy kadrą, studentami oraz administracją. Studenci ocenili informacje zawarte w kartach opisu poszczególnych przedmiotów jako kompletne, przejrzyste i jasno określające zasady zaliczania przedmiotów. Na początku każdego semestru w ramach poszczególnych przedmiotów podawane są do wiadomości studentów warunki zaliczenia, program przedmiotu oraz listę obowiązującej literatury. W ocenie studentów informacje zawarte w kartach opisu przedmiotów są przejrzyste i w sposób zrozumiały określają zasady zaliczania przedmiotów, a podstawowa literatura opisana w sylabusach jest wystarczająca do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Studenci podkreślili, iż wszelkie skargi i wnioski są rozwiązywane szybko przez władze Wydziału, a inicjatywy zgłaszane przez studentów na ogół uwzględniane. Studenci bardzo pozytywnie ocenili oferowane przez Uczelnię specjalności na ocenianym kierunku studiów.

Ocena końcowa 7 *kryterium ogólnego*: <u>w pełni</u>

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1). Rekrutacja na pierwszy rok studiów przeprowadzana jest zgodnie z zasadami corocznie określanymi przez Senat Uczelni. Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów.

2). System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen. System jest powszechnie akceptowany przez studentów.

3). Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów stwarza duże możliwości w zakresie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów. Jednakże studenci kierunku „informatyka" praktycznie nie uczestniczą w krajowej i międzynarodowej wymianie studenckiej. Wydaje się, że zasadniczą przyczyną jest niedostosowanie oferty Uczelni w tym zakresie do potrzeb i oczekiwań studentów ocenianego kierunku.

4). System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej na ocenianym kierunku należy ocenić pozytywnie. System sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiąganiu założonych efektów kształcenia.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów

1). Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfantego w Katowicach jest uczelnią o strukturze Wydziałowej, w ramach wydziałów wyodrębniono katedry, profilujące poszczególne kierunki studiów. Oceniany kierunek „informatyka" prowadzony jest na Wydziale Zarządzania, a katedrą profilującą jest Katedra Informatyki.
Statut oraz Regulamin organizacyjny GWSH precyzują, które organy jednoosobowe i kolegialne uczestniczą w procesie podejmowania decyzji mających wpływ na proces kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, w tym także na ocenianym kierunku „informatyka". Organami jednoosobowymi uczestniczącymi w procesie decyzyjnym w zakresie planowania, organizowania i realizacji kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka" są:

- Dziekan Wydziału Zarządzania, który m.in.. odpowiada za zapewnienie minimum kadrowego dla funkcjonujących na Wydziale kierunków studiów oraz opracowanie programów nauczania dla wszystkich objętych planem studiów przedmiotów; podejmuje decyzje w indywidualnych sprawach studenckich; decyduje w porozumieniu z dyrektorem administracyjnym o obsadzie zajęć dydaktycznych;
- Rektor, który m.in. sprawuje nadzór nad działalnością naukowo-dydaktyczną Uczelni i jest instancją odwoławczą od decyzji Dziekana Wydziału; Rektor ma prawo do ostatecznej decyzji w sprawach obsady kadrowej zajęć dydaktycznych; odpowiada za utworzenie, funkcjonowanie oraz rozwój Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Ponadto, w strukturze zarządzania ocenianego kierunku studiów występują:

- kierownik Katedry Informatyki, który m.in. odpowiada za merytoryczną stronę procesu dydaktycznego, obejmującą przygotowanie, realizację i kontrolę zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Katedry;
- pełnomocnik Dziekana ds. studiów na kierunku „informatyka", który m.in. odpowiada za kontrolę przebiegu wszystkich zajęć oraz egzaminów prowadzonych przez pracowników dydaktycznych na ocenianym kierunku studiów oraz proponuje obsadę kadrową zajęć dydaktycznych.

Zgodnie ze Statutem GWSH organami kolegialnymi Uczelni są:

- Senat, który m.in. ustala główne kierunki działalności naukowo-badawczej Uczelni, uchwala regulamin studiów, regulamin pomocy materialnej dla studentów, regulamin praktyk oraz inne regulaminy obowiązujące społeczność akademicką, uchwala efekty

kształcenia dla kierunków i poziomów kształcenia prowadzonych w GWSH oraz określa warunki rekrutacji;

- Rada Uczelni, która m.in. wyraża zgodę na tworzenie, za uprzednią zgodą Założyciela, nowych kierunków studiów po uzyskaniu zgody MNiSzW oraz zatwierdza stawki czesnego za studia;
- Rada Wydziału, która m.in. uchwala główne kierunki działalności wydziału, uchwala plany i programy studiów, opiniuje projekty utworzenia nowych kierunków studiów oraz ich programy kształcenia (plany studiów, programy przedmiotów, efekty kształcenia).

W Uczelni i na Wydziale Zarządzania, prowadzącym oceniany kierunek studiów stworzono przejrzystą strukturę zarządzania jakością kształcenia oraz zapewnienia wymaganej jakości kształcenia. Opracowano i wdrożono odpowiednie procedury, za pomocą których można analizować wszystkie elementy procesu dydaktycznego, wpływające na jakość kształcenia i osiąganie efektów końcowych, z zapewnieniem udziału studentów, nauczycieli akademickich oraz przedstawicieli pracodawców w procesie kształtowania, oceny ewaluacji i doskonalenia systemu jakości kształcenia. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku „informatyka" jest czytelna i pozwala określić podmioty odpowiedzialne oraz poszczególne obszary i aspekty realizowanego procesu dydaktycznego. Uwzględniając stosunkowo małą liczbę studentów na ocenianym kierunku (obecnie 115), struktura zarządzania kierunkiem nie budzi żadnych zastrzeżeń.

W trosce o wysoką jakość i kulturę kształcenia w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach opracowano i wdrożono Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), którego zadaniem jest obiektywna i niezależna ocena procesu kształcenia. Funkcjonujący w Uczelni WSZJK został przyjęty Uchwałą nr 4 Senatu GWSH z dnia 19.09.2012 r. w sprawie wdrożenia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i wdrożony Zarządzeniem Rektora GWSH z dnia 20.09.2012 r. Obecne funkcjonowanie Systemu jest konsekwencją zmian wprowadzonych Uchwałą nr 3 Senatu GWSH z dnia 25.09.2014 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w GWSH. WSZJK określa m.in. wzory ankiet i druków: ankiety dla pracodawców służącej doskonaleniu efektów kształcenia poszczególnych programów kształcenia (Załącznik nr 3), ankiety oceny programu kształcenia (Załącznik nr 4), ankiety oceny okresowej nauczycieli akademickich (Załącznik nr 5), formularza protokołu z hospitacji zajęć (Załącznik nr 6), ankiety oceny kompetencji bazowych i docelowych studenta kierunku „informatyka" (Załącznik nr 7), ankiety oceny pracowników administracyjnych i warunków studiowania w GWSH (Załącznik nr 8), ankiety oceny kadry naukowo-dydaktycznej GWSH (Załącznik nr 9), ankiety monitorowania losów absolwenta (Załączniki nr 10, 11). Nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Systemu – zgodnie postanowieniami Statutu Uczelni - §41 ust. 3 pkt. g) - sprawuje Rektor, zaś nad wykonywaniem działań wszystkich komisji – Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia.

Jako zasadnicze cele funkcjonowania WSZJK ww. Uchwała określa:

- stałe monitorowanie i doskonalenie, w oparciu o odpowiednie procedury i narzędzia, jakości kształcenia w GWSH;
- zapewnianie właściwych efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach i poziomach studiów, zgodnych ze standardami kształcenia określonymi przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Polską Komisję Akredytacyjną, a także z wymaganiami rynku pracy;

- stałe doskonalenie warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych;
- rozwijanie kontaktów oraz systemu komunikacji z otoczeniem gospodarczym Uczelni.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia GWSH obejmuje:

- politykę, procedury oraz narzędzia zapewniające wysoką jakość kształcenia;
- monitoring i ocenę programów kształcenia oraz aktualizację efektów kształcenia;
- procedury i kryteria oceny studentów oraz weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia;
- monitoring procesu kształcenia;
- ocenę warunków realizacji programów kształcenia;
- procedury i kryteria oceny kadry naukowo-dydaktycznej;
- monitoring opinii studentów;
- monitoring karier zawodowych absolwentów.

Strukturę organizacyjną Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia GWSH tworzą:

- Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzą: Rektor, dziekani, Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego Rady Studentów, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia ;
- wydziałowe komisje ds. jakości kształcenia, w skład których wchodzą: dziekan wydziału jako przewodniczący, prodziekani, pełnomocnik ds. kierunków studiów, kierownicy katedr funkcjonujących na wydziale, po jednym przedstawicielu studentów z poszczególnych kierunków studiów prowadzonych na wydziale;
- kierunkowe komisje ds. jakości kształcenia, w skład których wchodzą: pełnomocnik dziekana ds. kierunku jako przewodniczący, 5 nauczycieli akademiccy tworzących minimum kadrowe (w tym trzech samodzielnych nauczycieli akademickich i dwóch nauczycieli ze stopniem naukowym doktora, przedstawiciel studentów kierunku; obecne komisje kierunkowe zostały powołane Zarządzeniem Rektora GWSH z dnia 07. 10. 2013 r. w sprawie powołania kierunkowych komisji ds. jakości kształcenia.

Z Uczelnianą Komisją ds. Jakości Kształcenia, za pośrednictwem Biura Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, współpracują: Komisja Oceny Nauczycieli Akademickich, Zespół ds. Oceny Jakości Prac Dyplomowych, Rada programowa ds. Studiów Podyplomowych, Zespół ds. Zarządzania i rozwoju Infrastruktury informatycznej Uczelni, Komisja Inwentaryzacyjna, Administrator Bezpieczeństwa Informatyzacji.

Harmonogram prac komisji i zespołów działających w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w GWSH w Katowicach określa Zarządzenie Rektora GWSH z dnia 07. 10 2013 r.

Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie ww. komisji i zespołów WSZJK. Przedstawiono dokumentację z ich posiedzeń. Na posiedzeniach Senatu oraz Rady Wydziału omawiane są sprawy dotyczące Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W trakcie wizytacji Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono w szczególności:

- dokumentację Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, zawierającą m.in. protokoły z posiedzeń Komisji oraz roczne raporty na temat wyników oceny jakości kształcenia, prowadzonego w GWSH w Katowicach w latach akademickich 2012/2013 oraz 2013/2014;
- dokumentację Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Zarządzania, dotyczącą prac Komisji w latach akademickich 2012/2013 oraz 2013/2014, zawierającą

m.in. protokoły z posiedzeń Komisji oraz dokumenty będące wynikiem realizacji poszczególnych procedur WSZJK na Wydziale Zarządzania;

- dokumentację Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na kierunku „informatyka", obrazującą prace Komisji w latach akademickich 2012/2013 oraz 2013/2014, zawierającą m.in. protokoły z posiedzeń Komisji, raporty Przewodniczącego za poszczególne semestry ww. lat akademickich, wyniki ankiet oceny programu kształcenia w poszczególnych semestrach ww. lat akademickich oraz dokumenty będące wynikiem realizacji poszczególnych procedur WSZJK w odniesieniu do kierunku „informatyka".

W obszarze oceny efektów kształcenia prowadzonego na ocenianym kierunku studiów Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia wykorzystuje m.in. hospitacje zajęć dydaktycznych oraz badania ankietowe prowadzone wśród studentów, pracowników, pracodawców i absolwentów.

Ankietyzacja dotycząca zajęć dydaktycznych ma formę elektroniczną i przeprowadzana jest za pośrednictwem indywidualnych kont studenckich w systemie EHMS. W momencie wysyłania ankiety przez studenta jego dane identyfikacyjne są automatycznie odcinane od udzielonych przez niego odpowiedzi, co gwarantuje ich pełną anonimowość. Ankietowanie studentów odbywa się w oparciu o ustalenia zawarte w Regulaminie przeprowadzania oceny zajęć dydaktycznych w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach, wprowadzonym w życie Zarządzeniem Rektora GWSH z dnia 20.09.2012r. Zgodnie z tym Regulaminem każdy nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest oceniany przez studentów po zakończeniu zajęć z danego przedmiotu za pomocą anonimowych ankiet oceny jakości kształcenia. Ten rodzaj ankietowania prowadzony jest w oparciu o formularz ankiety oceny kadry naukowo-dydaktycznej. Pod koniec każdego semestru przeprowadzana jest ankieta, celem której jest ocena programu nauczania. Wyniki ankiet oceniających zajęcia dydaktyczne przez studentów opracowywane są przez pracowników Biura Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i przekazywane w formie raportu Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto wśród studentów pierwszego i ostatniego semestru studiów przeprowadza się ankietę kompetencji bazowych i docelowych studenta. Proces ankietowania studentów GWSH przeprowadzany jest zgodnie z harmonogramem, określonym Zarządzeniem Rektora z dnia 01.09.2014 r. w sprawie wprowadzenia harmonogramu badań ankietowych prowadzonych wśród studentów GWSH. Proces ankietowania studentów obejmuje także ocenę jakości obsługi studentów przez pracowników administracyjnych, której – zgodnie z ww. harmonogramem – dokonuje się we wrześniu każdego roku. Ankietowanie przeprowadzane jest wśród wszystkich studentów od drugiego semestru studiów.

Hospitacje zajęć dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli akademickich przeprowadza się zgodnie z Zarządzeniem Rektora GWSH z dnia 1 marca 2011 r. z późn. zm. Hospitacje zajęć dydaktycznych są instrumentem oceny jakości procesu dydaktycznego i stanowią jeden z elementów proceduralnych Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, służąc poprawie jakości kształcenia oraz dbałości o rozwój dydaktyczny nauczycieli akademickich. Celem szczegółowym hospitacji jest uzyskanie informacji dotyczących jakości kształcenia i stopnia osiągania zakładanych przedmiotowych i kierunkowych efektów kształcenia. Wyniki hospitacji przedstawiane są kontrolowanym nauczycielom akademickim w celu wskazania zarówno pozytywnych, jak i negatywnych aspektów ich pracy, a także w celu udzielania wskazówek i sugestii w zakresie doskonalenia metodyki nauczania. Niska ocena z hospitacji jest punktem wyjścia do przeprowadzenia

rozmowy z bezpośrednim przełożonym na temat możliwych działań, które pomogą w osiąganiu lepszych efektów dydaktycznych i przyczynią się do poprawy relacji ze studentami.

Zasady i zakres oceny okresowej nauczycieli akademickich określa Statut Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach (§63-65). Szczegółowe warunki okresowej oceny pracowników określa Regulamin oceny nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach, wprowadzony Zarządzeniem Rektora GWSH z dnia 20.09.2012 r. Oceny okresowej nauczycieli akademickich dokonuje Komisja Oceny Nauczycieli Akademickich, powoływana przez Rektora. Oceny Rektora i dziekanów dokonuje Senat. Celem okresowej oceny jest ustalenie stopnia wypełniania przez nauczyciela akademickiego obowiązków wynikających z zajmowanego stanowiska. Komisja oceniająca pracę nauczyciela bierze pod uwagę: informację przygotowaną przez ocenianego nauczyciela (samoocenę), opinie wynikające z ankiet oceny nauczyciela przez studentów oraz wyniki hospitacji zajęć. Podstawę oceny nauczyciela akademickiego stanowi dorobek naukowy, mający znaczenie dla Uczelni lub związany bezpośrednio z pracą w Uczelni, w tym osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Zakres oceny obejmuje w szczególności: dorobek naukowy, kształcenie i wychowywanie studentów, podnoszenie kwalifikacji zawodowych, udział w pracach organizacyjnych Uczelni. W przypadku nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora zwyczajnego lub nadzwyczajnego albo mającego stopień doktora habilitowanego, brane są także pod uwagę efekty kształcenia młodej kadry naukowej.

W trakcie spotkania Zespołu Oceniającego PKA ze studentami formułowane były opinie potwierdzające praktyczne stosowanie systemu oceny realizacji procesu kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów poprzez ankiety. Studenci zwracali jednak uwagę na brak informacji dotyczących wyników ankietyzacji. Nie potrafili także jednoznacznie wskazać efektów wynikających z prowadzonego procesu ankietyzacji. Zespół Oceniający PKA rekomenduje kierownictwu Wydziału Zarządzania, prowadzącego oceniany kierunek studiów „informatyka" przekazywanie do wiadomości studentów informacji o wprowadzanych na podstawie wyników procesu ankietyzacji zmianach, np. w programach studiów. Z kolei, spotkanie Zespołu Oceniającego PKA z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku „informatyka" potwierdziło praktykę informowania nauczycieli o wynikach oceny ich pracy przez studentów oraz zapoznawania z wynikami hospitacji prowadzonych przez nich zajęć. Nauczyciele potwierdzili także, że zarówno wyniki oceny ich pracy przez studentów (w ramach ankietyzacji), jak i przez przełożonych (w ramach hospitacji) są elementem oceny okresowej nauczycieli, której podlegają.

Na podstawie analizy dokumentacji przedłożonej Zespołowi Oceniającemu PKA w trakcie wizytacji można stwierdzić, że Wydział Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach wypracował przejrzystą i efektywną strukturę zarządzania ocenianym kierunkiem studiów oraz rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości, zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia. Działania Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na kierunku „informatyka", będącej ogniwem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia GWSH, zorientowane są na okresowe analizy efektów kształcenia, doskonalenie mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia oraz podnoszeniu jakości pracy kadry dydaktycznej. Podstawą tych analiz są wyniki okresowego ankietowania studentów, hospitowania zajęć, a także okresowego ankietowania absolwentów i zasięgania opinii pracodawców. Uzyskane wyniki stanowią podstawę modyfikacji programu studiów oraz

metod jego realizacji, zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów. Praktyczna przydatność tego systemu do badania zgodności programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi efektami nie budzi zastrzeżeń.

Analiza aktów prawnych tworzących Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni, na Wydziale Zarządzania oraz w ramach ocenianego kierunku studiów, a przede wszystkim dokumentacji potwierdzającej jego praktyczne funkcjonowanie pozwala na stwierdzenie, że system ten stwarza warunki dla zapewnienia systematyczności i kompleksowości przeprowadzanych ocen i analiz osiąganych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia, tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji. Jednakże stwierdzone przez Zespół Oceniający PKA pewne uchybienia w organizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka", sygnalizowane w części 2 i 3 niniejszego Raportu, zdają się świadczyć o ograniczonej skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni. Zespół Oceniający PKA zaleca podjęcie stosownych działań służących doskonaleniu Systemu w przedmiotowym zakresie.

2). Z informacji uzyskanych przez Zespół Oceniający PKA w trakcie wizytacji wynika, że w procesie osiągania wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka" uczestniczą nauczyciele akademiccy, studenci, absolwenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, w tym pracodawcy, u których studenci ocenianego kierunku odbywają praktyki zawodowe oraz podejmują pracę po zakończeniu studiów.

Z danych przekazanych Zespołowi Oceniającemu PKA wynika, że prowadzący oceniany kierunek studiów Wydział Zarządzania podejmuje systematycznie działania mające na celu aktywizację studentów m.in. poprzez podkreślanie ważności ich głosu w procesie kształtowania polityki jakości w Uczelni. Przedstawiciele studentów uczestniczą w życiu Uczelni, m.in. poprzez stałą obecność na posiedzeniach Senatu, Rady Wydziału, a także Wydziałowej oraz Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Na podstawie przedstawionego składu członków Senatu GWSH oraz Rady Wydziału Zarządzania stwierdzono, że spełniony jest wymóg Art. 61 ust.3, Art. 67 oraz Art. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, który mówi o co najmniej 20% reprezentacji studentów w organach kolegialnych uczelni. Dodatkowo, Samorząd Studencki opiniuje wszystkie akty dotyczące procesu kształcenia w Uczelni, w tym dotyczące zmian w systemie kształcenia. Oprócz bezpośredniego udziału przedstawicieli studentów we wszystkich organach kolegialnych Uczelni, podstawową formą wpływania studentów na jakość realizowanego w Uczelni procesu kształcenia jest system powszechnej ankietyzacji studentów. Kierownictwo Wydziału, w porozumieniu z Samorządem Studenckim, podejmuje działania mające na celu upowszechnianie wśród studentów wiedzy na temat celowości przeprowadzania ankietyzacji oraz uświadamiania studentom, jak istotne dla jakości prowadzonego kształcenia są jej wyniki. Ważnym źródłem informacji o jakości prowadzonego kształcenia są również sprawozdania z praktyk, przygotowane przez studentów po ich odbyciu, stanowiące istotne źródło informacji, wykorzystywanych w procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku „informatyka".

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci ocenianego kierunku wyrazili opinię, iż ankiety są istotnym elementem wewnętrznego systemu zapewniania jakości

kształcenia w Uczelni. Z opinii studentów wynikało, że uczestniczą w procesie ankietyzacji ze świadomością, ze ich opinie znacząco wpływają na jakość prowadzonego kształcenia. Praktykę tę potwierdza udostępniona Zespołowi Oceniającemu PKA dokumentacja pracy Samorządu Studentów, zawierająca m.in. opinie organu Samorządu Studentów dotyczące efektów kształcenia i planów studiów na ocenianym kierunku „informatyka".

Związki Uczelni i prowadzącego oceniany kierunek Wydziału Zarządzania z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym głównie z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów kierunku „informatyka" lub przyjmującymi studentów na praktyki zawodowe, przedstawicielami organizacji i stowarzyszeń zawodowych, a także przedstawicielami władz lokalnych i innych partnerów społecznych, opierają się na okresowych kontaktach z kierownictwem Uczelni, Wydziału i Katedry Informatyki. Rola pracodawców w procesie określania efektów kształcenia polegała głównie na opiniowaniu udostępnionych im propozycji efektów kształcenia, opracowanych dla kierunku „informatyka". Opinie interesariuszy zewnętrznych (pracodawców i absolwentów) stanowiły i stanowią nadal istotny głos doradczy w opracowywaniu koncepcji kształcenia. Pozyskiwane są one na kilka sposobów: za pośrednictwem powołanej w GWSH Rady Patronackiej składającej się z przedstawicieli wiodących przedsiębiorstw i instytucji Województwa Śląskiego, pisemnych opinii i wskazówek pracodawców i absolwentów dotyczących programów kształcenia i treści poszczególnych przedmiotów oraz informacji wynikających z procesu monitorowania losów zawodowych absolwentów kierunku, zbieranych w ramach badań ankietowych. Źródłem informacji w tym zakresie są także opinie pracodawców przyjmujących studentów GWSH, w tym studentów ocenianego kierunku „informatyka", na praktyki zawodowe. Podejmowana przez kierownictwo Wydziału Zarządzania współpraca z pracodawcami ma przeważnie charakter nieformalny. Informacje na temat kształcenia w Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach są dostępne w licznych źródłach, co pozwala na pozytywną ocenę ich dostępności. Uczelnia jest obecna w lokalnych mediach oraz portalach internetowych, z którymi aktywnie i systematycznie współpracuje.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	**+**	**+**	**+**	**+**	**+/-**	**+**
umiejętności	**+/–**	**+**	**+**	**+**	**+/-**	**+/–**
kompetencje społeczne	**+**	**+**	**+**	**+**	**+/-**	**+**

+ **- pozwala na pełne osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia
+/- **- budzi zastrzeżenia pozwala na częściowe osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia
- **- nie pozwala na osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 *kryterium ogólnego*: <u>w pełni</u>

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

1). Wydział Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach wypracował przejrzystą i efektywną strukturę zarządzania ocenianym kierunkiem „informatyka" oraz poprzez wdrożone procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia. Działania Kierunkowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, będącej elementem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w GWSH w Katowicach, zorientowane są na okresowe analizy efektów kształcenia i doskonalenie mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia. Podstawą tych analiz są wyniki okresowego ankietowania studentów, hospitowania zajęć, a także okresowego ankietowania absolwentów i zasięgania opinii pracodawców. Stwierdzone przez Zespół Oceniający PKA pewne uchybienia w organizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka", sygnalizowane w części 2 i 3 niniejszego Raportu, zdają się świadczyć o ograniczonej skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni.

2). W procesie zapewniania jakości kształcenia uczestniczą nauczyciele akademiccy, studenci, absolwenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, w tym pracodawcy.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych			Ocena nie jest wymagana		
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			

8	**wewnętrzny system zapewnienia jakości**		**X**			

Zespół Oceniający PKA po wizytacji kierunku „informatyka” prowadzonym w ramach obszarów nauk technicznych i społecznych na poziomie studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowany na Wydziale Zarządzania Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej im. Wojciecha Korfantego w Katowicach na poziomie studiów pierwszego stopnia stwierdza, że wizytowana Uczelnia posiada dobre warunki do prowadzenia kształcenia.

Kierunek kształcenia dobrze wypełnia misję Uczelni. Wypowiedzi studentów wskazują na dużą atrakcyjność kierunku „informatyka”, a także zainteresowanie kandydatów ciekawą ofertę edukacyjną. Baza dydaktyczna Uczelni jest w bardzo dobrym stanie technicznym i bardzo dobrze utrzymana, zapewnia prawidłową realizację zajęć.

Wyniki wizytacji dotyczące oceny jakości kształcenia jednoznacznie wskazują, że Uczelnia i kierunek „informatyka” cieszy się uznaniem studentów i władz lokalnych. Na podkreślenie zasługuje profesjonalne działanie dziekanatu, przyjazne studentom.

Zasady weryfikacji efektów kształcenia określonych w poszczególnych przedmiotach, w tym zasady zaliczania praktyk zawodowych oraz oceny procesu dyplomowania są zgodne z Regulaminem studiów, Regulaminem praktyk oraz Regulaminem przygotowania i oceny prac promocyjnych oraz dyplomowania w Górnośląskiej Wyższej Szkole Handlowej.

Są spełnione wymagania dotyczące minimum kadrowego. Należy podkreślić brak stabilności kadry naukowo-dydaktycznej. Nie wszystkie zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez kadrę dydaktyczną posiadającą dorobek naukowy jak i doświadczenie praktyczne reprezentujące wszystkie elementy wiedzy objęte programem, odpowiednich efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Z uwagi na brak we wszystkich analizowanych planach studiów dla naborów 2011/2012 – 2014/2015 określenia liczby godzin laboratoryjnych i projektowych w ramach poszczególnych przedmiotów, w tym także w ramach przedmiotów technicznych wątpliwości budzi możliwość osiągnięcia zakładanych efektów przedmiotowych i kierunkowych w zakresie kategorii „umiejętności”. Zespół Oceniający PKA pozytywnie ocenia w tym zakresie reakcję Uczelni podjętą niezwłocznie po wizytacji, polegającą na zmodyfikowaniu planów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych dla kierunku „informatyka” dla naboru 2014/2015, w których w poszczególnych przedmiotach, obok wykładów i ćwiczeń rachunkowych, wyodrębniono zajęcia laboratoryjne, z przypisaniem im godzin zajęć.

Określone w planach studiów formy zajęć, a także treści kształcenia uwzględniające te formy nie gwarantują jednak uzyskania wszystkich zakładanych przedmiotowych i kierunkowych efektów kształcenia, zwłaszcza w odniesieniu do przedmiotów technicznych oraz przedmiotu *Fizyka*. W planach studiów brak kursu *Praca dyplomowa*.

W opinii Zespołu Oceniającego system zapewnienia jakości kształcenia w Uczelni funkcjonuje poprawnie. Kadra uczestniczy w rozwijaniu zasad i procedur zapewnienia jakości kształcenia, studenci i interesariusze zewnętrzni aktywniej powinni się włączyć do prac nad doskonaleniem systemu. Współpraca z pracodawcami ma przeważnie charakter nieformalny.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia stwarza warunki dla zapewnienia systematyczności i kompleksowości przeprowadzanych ocen i analiz osiąganych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia, tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji. Jednakże stwierdzone przez Zespół Oceniający PKA pewne uchybienia w organizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku „informatyka”, sygnalizowane w części 2 i 3 niniejszego Raportu, zdają się świadczyć

o ograniczonej skuteczności Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni.

Uwzględniając sformułowane w niniejszym Raporcie uwagi i zalecenia Zespół Oceniający PKA rekomenduje:

- podjęcie działań służących formalizacji kontaktów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni dla zapewnienia ciągłości i systematyczności tych kontaktów;
- podjęcie działań służących zwiększeniu wiedzy studentów w zakresie Krajowych Ram Kwalifikacji i konstrukcji programów kształcenia w oparciu o zakładane efekty kształcenia;
- doskonalenie prowadzonego na ocenianym kierunku procesu dyplomowania, m.in. poprzez:
  - dywersyfikację tematyki prac dyplomowych, poprzez np. zwiększenie liczby promotorów; warto podjąć próbę realizowania prac dyplomowych dla otoczenia gospodarczego, z którym Uczelnia współpracuje;
  - nadawanie pracom dyplomowym charakteru projektu inżynierskiego; Prace takie powinny zawierać elementy projektowania, implementowania, testowania; należy zwracać uwagę na solidną analizę wymagań w czasie realizacji projektu inżynierskiego;
  - zwiększenie rzetelności oceniania prac; prace o niewielkiej kontrybucji praktycznej nie powinny być ocenione na ocenę wyższą niż dostateczny;
- konsekwentne dokończenie prac związanych z modyfikacją planów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych związaną m.in. z wyodrębnieniem zajęć laboratoryjnych i projektowych w ramach poszczególnych przedmiotów;
- podjęcie działań służących rozszerzeniu oferty Uczelni w ramach programów międzynarodowej wymiany studentów o kierunki pokrewne kierunkowi „informatyka”;
- podjęcie stosownych działań służących doskonaleniu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, w szczególności w zakresie możliwości jego reagowania na uchybienia w organizacji procesu kształcenia, wskazane przez Zespół Oceniający PKA.

Uczelnia w odpowiedzi na raport uznała wszystkie sugestie Zespołu i w wyjaśnieniach przedstawiła ustosunkowanie się do ocen i opinii w nim zawartych. Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej pozostały bez zmian.